

ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 35*) KATOWICE, DNIA 31 GRUDNIA 1945

Poz. **TREŚĆ:** Str.

*) Ostatni w bieżącym roku.

DZIAŁ URZĘDOWY

474.

DEKRET

z dnia 16 listopada 1945 r.

o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 300 z dnia 7 grudnia 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Przestępstwa przeciw bezpieczeństwu publicznemu.

Art. 1. (1) Kto dopuszcza się gwałtownego zamachu na jednostkę sił zbrojnych polskich lub sprzymierzonych albo na osobę do nich należącą,

podlega karze więzienia.

(2) Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się gwałtownego zamachu na posła do Krajowej Rady Narodowej lub członka innej rady narodowej, urzędnika państwowego lub samorządowego albo przedstawiciela związku zawodowego lub organizacji politycznej albo społecznej o znaczeniu ogólno-państwowym — podczas lub z powodu pełnienia obowiązków.

(3) Jeżeli sprawca przestępstwa, określonego w ust. (1) lub (2), działa przy użyciu broni albo w innych okolicznościach szczególnie obciążających,

podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 3 lub dożywotnio albo karze śmierci.

Art. 2. Kto dopuszcza się aktów sabotażu przez:

1) niszczenie lub czynienie niezdatnymi do użytku zakładów lub urządzeń użyteczności publicznej albo komunikacji publicznej bądź urządzeń służących obronie Państwa Polskiego lub sprzymierzonego;

2) uniemożliwienie lub utrudnienie prawidłowego działania zakładów lub urządzeń wymienionych w pkt. 1);

3) wytwarzanie zupełnie lub w znacznym stopniu niezdatnych przedmiotów wojskowego użytku,

podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 3 lub dożywotnio albo karze śmierci.

Art. 3. Kto bez zezwolenia wyrabia, gromadzi lub przechowuje broń palną, amunicję, materiały lub przyrządy wybuchowe albo inne przedmioty mogące sprowadzić niebezpieczeństwo powszechne,

podlega karze więzienia lub więzienia dożywotniego albo karze śmierci.

Art. 4. Kto:

1) podrabia lub przerabia pieniądz polski albo obcy lub usuwa oznakę jego umorzenia;

2) pieniądz taki puszcza w obieg albo go w tym celu przyjmuje, przechowuje, przenosi lub przewozi;

3) w celu popełnienia czynu, określonego w pkt. 1), sporządza, nabywa albo przechowuje środki techniczne,

podlega karze więzienia lub więzienia dożywotniego albo karze śmierci.

Art. 5. Kto bez zezwolenia wyrabia lub posiada radiowy aparat nadawczy,

podlega karze więzienia.

Art. 6. Obywatel polski, który wchodzi w porozumienie z osobą działającą w interesie obcego rządu lub obcej organizacji w celu działania na szkodę Państwa Polskiego,

podlega karze więzienia.

Art. 7. Obywatel polski, który w związku z działalnością na szkodę Państwa Polskiego przyjmuje od osoby działającej w interesie obcego rządu lub obcej organizacji dla siebie albo innej osoby korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, bądź takiej korzyści żąda,

podlega karze więzienia lub więzienia dożywotniego albo karze śmierci.

Art. 8. Kto, działając na szkodę Państwa Polskiego, gromadzi lub przekazuje wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty stanowiące tajemnicę państwową lub wojskową,

podlega karze więzienia lub więzienia dożywotniego albo karze śmierci.

Art. 9. (1) Kto wprowadza w błąd władzę polską przez udzielanie jej fałszywych wiadomości lub dostarczenie podrobionych albo przerobionych dokumentów lub innych przedmiotów, mających znaczenie dla bezpieczeństwa Państwa Polskiego,

podlega karze więzienia lub więzienia dożywotniego albo karze śmierci.

(2) Tej samej karze podlega, kto, oddając usługi władzy polskiej, wprowadza ją w błąd przez zatajenie przed nią okoliczności istotnej z działalności swej w stosunku do rządu państwa obcego.

Art. 10. Kto publicznie rozpowszechnia wiadomości, dokumenty lub inne dane dotyczące obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, których rozpowszechnianie może zagrażać interesom obrony Państwa albo co do których wydany został zakaz rozpowszechniania,

podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 11. (1) Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 1, 2 lub 8 wchodzi w porozumienie z innymi osobami,

podlega karze więzienia.

(2) Nie podlega karze, kto, wziąwszy udział w porozumieniu, doniesie o nim władzy, powołanej do ścigania przestępstw, zanim władza dowiedziała się o porozumieniu i zanim nastąpiły jakiekolwiek ujemne skutki dla Państwa, życia ludzkiego lub mienia. Z bezkarności nie korzysta, kto doprowadził do powstania takiego porozumienia.

Art. 12. Kto czyni przygotowania do popełnienia przestępstwa, określonego w art. 1, 2 lub 8,

podlega karze więzienia.

Art. 13. (1) Kto, otrzymawszy w chwili, gdy można było zapobiec ujemnym skutkom, wiarogodną wiadomość o zamierzonym przestępstwie, określonym w art. 1, 2 lub 8, zaniecha zawiadomienia o tym władzy, powołanej do ścigania przestępstw,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

(2) Nie podlega karze, kto zaniecha zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu albo jego małżonkowi, krewnym w linii prostej lub rodzeństwu.

ROZDZIAŁ II.

Przestępstwa przeciw porządkowi publicznemu.

Art. 14. Kto przemocą lub groźbą karalną wywiera wpływ na czynności wojewódzkiej, powiatowej, miejskiej lub gminej rady narodowej, bądź tym czynnościom przeszkadza,

podlega karze więzienia.

Art. 15. Kto udaremnia lub utrudnia wprowadzenie w życie reformy rolnej lub nawołuje do czynów, skierowanych przeciw jej wykonaniu, albo publicznie pochwala takie czyny,

podlega karze więzienia.

Art. 16. Kto rozpowszechnia fałszywe wiadomości, mogące wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego, bądź obniżyć powagę jego naczelnych organów,

podlega karze więzienia do 5 lat lub aresztu.

Art. 17. (1) Kto złośliwie uchyla się od ciążącego na nim z mocy ustawy powszechnego obowiązku świadczenia rzeczowego albo spełnienie takiego obowiązku, ciążącego na innej osobie, utrudnia lub udaremnia albo publicznie nawołuje do uchylania się od obowiązku takiego świadczenia,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

(2) Kto, mając obowiązek ściągania świadczeń rzeczowych, obowiązku tego nie dopełnia,

podlega karze więzienia.

Art. 18. Kto publicznie lży, wyszydza lub poniża Naród Polski albo Państwo Polskie w okolicznościach, mogących wywołać szczególne zgorszenie lub oburzenie,

podlega karze więzienia do lat 10.

Art. 19. Kto publicznie lży, wyszydza lub poniża ustrój Państwa Polskiego albo pochwala faszyzm lub jakąkolwiek jego odmianę albo zbrodnie faszystowskie lub też publicznie nawołuje do ich popełniania, bądź do wprowadzenia w Polsce instytucji o celach faszystowskich,

podlega karze więzienia do lat 10.

Art. 20. Kto bierze udział w związku o celach faszystowskich albo nawołuje do zakładania takiego związku lub brania w nim udziału,

podlega karze więzienia.

Art. 21. (1) Kto publicznie nawołuje do waśni narodowościowych, wyznaniowych lub rasowych albo je pochwala,

podlega karze więzienia do lat 5.

(2) Kto publicznie lży, wyszydza lub poniża grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu przynależności narodowościowej, wyznaniowej lub rasowej,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 22. Kto dopuszcza się czynu przestępnego skierowanego przeciwko grupie ludności lub poszczególnej osobie z powodu przynależności narodowościowej, wyznaniowej lub rasowej, jeżeli z czynu tego wynikła śmierć lub ciężkie uszkodzenie ciała albo nastąpiło zakłócenie normalnego toku życia publicznego lub zagrożenie bezpieczeństwa publicznego,

podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 3 lub dożywotnio albo karze śmierci.

Art. 23. Kto bierze udział w porozumieniu, mającym na celu popełnienie przestępstwa, określonego w art. 22, albo w zbiegowisku publicznym, które wspólnymi siłami dopuszcza się takiego przestępstwa,

podlega karze więzienia.

Art. 24. Kto wbrew swemu obowiązkowi nie przeciwdziała popełnieniu przestępstwa, określonego w art. 22 lub 23,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

ROZDZIAŁ III.
Przestępstwa przeciw interesom gospodarczym Państwa.

Art. 25. Kto umyślnie w zakładach państwowych lub samorządowych albo działających z udziałem finansowym lub pod zarządem Państwa lub samorządu, bądź też prowadzonych przez przedsiębiorstwa państwowe lub samorządowe albo przez instytucje prawa publicznego lub spółdzielnie:

1) obniża poziom wytwórczości przez pogorszenie jakości wytworów lub przez zmniejszenie wydajności pracy własnej albo podwładnego personelu lub

2) uchylając się od wykonania ciążącego na nim obowiązku przedsiębrania należytych starań o urządzenie techniczne zakładu albo o jego surowce lub towary, pogarsza znacznie stan tych urządzeń albo marnotrawi surowce lub towary,

podlega karze więzienia.

Art. 26. Kto wbrew zarządzeniu władzy lub uprawnionego organu wprowadza do wolnego obrotu handlowego towary przeznaczone do planowego rozdziału między ludność,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 27. (1) Kto działa na szkodę interesu publicznego w zakresie planowego rozdziału towarów między ludność przez niedopełnienie zleconych mu czynności albo przez rozporządzenie towarami niezgodnie ze zleceniem lub obowiązującymi przepisami,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

(2) Jeżeli sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej dla siebie lub innej osoby,

podlega karze więzienia.

Art. 28. Kto, będąc przełożonym albo pracodawcą, złośliwie lub uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim ustawowego lub społecznego obowiązku dbałości o dobro pracowników i przez to naraża ich na szkodę,

podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 29. Kto przywłaszcza lub zabiera w celu przywłaszczenia cudze mienie ruchome pozbawione należytej ochrony w związku z wojną lub na skutek innego nadzwyczajnego zdarzenia,

podlega karze więzienia.

(2) W przypadkach mniejszej wagi sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a gdy sprawca z nędzy zabrał celem użycia małej wartości przedmiot pierwszej potrzeby — nawet od kary uwolnić.

ROZDZIAŁ IV.
Przestępstwa urzędnicze.

Art. 30. (1) Odpowiedzialności karnej, przewidzianej dla urzędników, ulegają oprócz osób wymienionych w art. 292 kodeksu karnego 1932 r. nadto funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych albo działających z udziałem finansowym Państwa lub samorządu albo znajdujących się pod zarządem państwowym lub samorządowym, a nadto organizacji mających zlecone czynności w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego.

(2) Narówni z osobami wymienionymi w ust. (1) odpowiedzialności karnej ulegają członkowie władz i funkcjonariusze spółdzielni oraz związku rewizyjnego spółdzielni.

Art. 31. Kto, powołując się na swój wpływ na urzędnika (art. 30), podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu przy jego pomocy sprawy urzędowej i za to przyjmuje dla siebie lub innej osoby korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, bądź takiej korzyści żąda,

podlega karze więzienia.

Art. 32. Nie podlega karze, kto na żądanie udzielił lub obiecał udzielić urzędnikowi (art. 30) albo innej osobie korzyści majątkowej lub osobistej w związku z jego urzędowaniem, jeżeli powiadomił o tym władzę powołaną do ścigania przestępstw, zanim władza ta dowiedziała się o tym, lub najpóźniej przy pierwszym przesłuchaniu w toku postępowania karnego ujawnił prawdę.

ROZDZIAŁ V.
Przepisy końcowe.

Art. 33. Jeżeli ze zbrodni lub umyślnego występku wynika lub wyniknąć mogła szkoda w zakresie prawidłowego funkcjonowania środków komunikacji publicznej lub bezpieczeństwa osób lub mienia w związku z przewozem takimi środkami sąd, gdy za dane przestępstwo ustawa przewiduje karę niższą, wymierza karę więzienia.

Art. 34. (1) W razie skazania na karę śmierci sąd orzeka przepadek całego majątku skazanego.

(2) W razie skazania na karę więzienia sąd może orzec utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz przepadek majątku skazanego w całości lub określonego przedmiotu majątkowego.

(3) W razie skazania na karę śmierci lub na karę więzienia sąd może ponadto orzec przepadek majątku osób pozostających ze skazanym w faktycznej wspólności małżeńskiej lub rodzinnej, z wyłączeniem jednak majątku tych osób pochodzącego z ich dorobku własnego lub spadku albo darowizny, nie pochodzącej od skazanego.

(4) Przepadły majątek przechodzi na własność Skarbu Państwa.

Art. 35. (1) Przestępstwa, przewidziane w rozdziale I niniejszego dekretu, oraz zbrodnie stanu, określone w art. 85—88 i 102 § 2 kodeksu karnego Wojska Polskiego, podlegają właściwości sądów wojskowych także w stosunku do osób ulegających odpowiedzialności karnej w myśl przepisów kodeksu karnego powszechnego.

(2) Sprawy o przestępstwa przewidziane w dekrecie niniejszym, o ile sprawca nie podlega odpowiedzialności przed sądami wojskowymi, rozpoznają sądy okręgowe w składzie jednego sędziego, jako przewodniczącego, i dwóch ławników, wyznaczonych przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej, właściwej ze względu na siedzibę sądu okręgowego.

(3) Ławnicy w sprawowaniu swego urzędu są niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

(4) W każdym sądzie okręgowym tworzy się wydział powołany do rozpoznawania spraw, określonych w ust. (2).

(5) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi bliżej tryb powoływania ławników oraz ich prawa i obowiązki.

Art. 36. (1) Sądy wojskowe stosują do przestępstw, objętych niniejszym dekretem, przepisy części ogólnej kodeksu karnego Wojska Polskiego, o ile przepisy dekretu niniejszego nie stanowią inaczej.

(2) Karę więzienia za przestępstwa, określone w dekrecie niniejszym, wymierza się w granicach od 6 mie-

sięcy do lat 15, a karę aresztu od tygodnia do lat 5, również gdy orzekają sądy wojskowe.

Art. 37. (1) W sprawach o przestępstwa, określone w dekrecie niniejszym, o ile należą do właściwości sądów wojskowych, postępowanie przygotowawcze prowadzą organa bezpieczeństwa publicznego, jeżeli nie zostało lub nie zostanie wszczęte postępowanie przez prokuratora wojskowego.

(2) Nad postępowaniem przygotowawczym, prowadzonym przez organa bezpieczeństwa publicznego, sprawuje nadzór prokurator.

(3) Po ukończeniu postępowania przygotowawczego organa bezpieczeństwa publicznego przesyłają akta sprawy właściwemu prokuratorowi wojskowemu.

Art. 38. W sprawach o przestępstwa, objęte dekretem niniejszym, a nie należące do właściwości sądów wojskowych, postępowanie toczy się według przepisów kodeksu postępowania karnego, z następującymi zmianami:

1) przepisy art. 37 dekretu niniejszego mają odpowiednie zastosowanie;

2) w postępowaniu przygotowawczym, prowadzonym przez organa bezpieczeństwa publicznego:

a) organa bezpieczeństwa publicznego zawiadamiają niezwłocznie prokuratora o rozpoczęciu każdego dochodzenia,

b) odmowa ścigania lub umorzenie dochodzenia przez organa bezpieczeństwa publicznego wymaga zgody prokuratora,

c) postanowienia w przedmiocie zastosowania środków zapobiegawczych, wszczęcia śledztwa, przedłużenia w toku dochodzenia aresztu oraz orzekanie o przepadku kaucji lub ściągnięciu sumy poręczenia wydaje prokurator,

d) oficerowie śledczy bezpieczeństwa publicznego korzystają z praw służących według kodeksu postępowania karnego sędziom śledczym z wyjątkiem prawa wydawania postanowień, przewidzianych pod literą c);

3) w toku postępowania przygotowawczego prokurator korzysta z praw, które służą według kodeksu postępowania karnego zarówno prokuratorowi jak i sędziemu śledczemu;

4) w zakresie środków odwoławczych:

a) zażalenia na postanowienia sądu okręgowego rozstrzyga ostatecznie sąd okręgowy w składzie dwóch sędziów i trzech ławników — w przypadkach, w których według przepisów kodeksu postępowania karnego zażalenia rozstrzyga sąd apelacyjny,

b) zażalenia na postanowienia i zarządzenia prokuratora rozstrzyga ostatecznie sąd okręgowy,

c) od wyroków sądów okręgowych służy stronom tylko kasacja do Sądu Najwyższego,

d) jeżeli Sąd Najwyższy uznał, że nie ma obrazy przepisów postępowania sądowego, określonej w art. 514 i 515 kodeksu postępowania karnego, a zachodzi nieprawidłowe zastosowanie ustawy przy określeniu przestępstwa i wymierzeniu kary, może wyrok uchylić i sam orzec co do istoty sprawy zamiast przekazania jej do ponownego rozpoznania; Sąd Najwyższy nie jest związany w tym przypadku karą orzeczoną w wyroku zaskarżonym, jest natomiast związany stanem faktycznym ustalonym w tymże wyroku; przepis art. 500 lit. a) kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio,

e) poza przypadkami, przewidzianymi w kodeksie postępowania karnego, Sąd Najwyższy uchyla wyrok sądu okręgowego, jeżeli poweźmie poważne wątpliwości co do prawidłowości ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku;

4) jeżeli wyrok wydał Sąd Najwyższy stosownie do pkt. 4) lit. d), o wznowieniu postępowania orzeka tenże Sąd.

Art. 39. (1) Sprawy, w których akt oskarżenia wpłynął do sądu przed wejściem w życie niniejszego dekretu, toczą się do końca według dotychczasowych przepisów procesowych.

(2) Postępowanie wznowione w sprawach rozpoznawanych według przepisów dotychczasowych toczy się po myśli przepisów dekretu niniejszego.

Art. 40. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą:

1) dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50);

2) dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1938 r. o ochronie niektórych interesów Państwa (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 623);

3) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu Państwa (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 851).

Art. 41. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 42. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie 10 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
w/z. (—) *Władysław Gomułka*
Minister Sprawiedliwości:
(—) Henryk Świątkowski
Minister Obrony Narodowej:
(—) Michał Żymierski, Marszałek Polski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

475.

DEKRET

z dnia 16 listopada 1945 r.
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 301 z dnia 7 grudnia 1945 r.)

o postępowaniu doraźnym.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. (1) Postępowaniu doraźnemu podlegają następujące przestępstwa przewidziane w kodeksie karnym 1932 r.:

1) zbrodnie, określone w rozdziale XXXIII (sprowadzenie niebezpieczeństwa powszechnego);

2) zabójstwo z art. 225;

3) kradzież z art. 257 § 1 i przywłaszczenie z art. 262 §§ 1 i 2, jeżeli sprawca dopuścił się czynu:

a) na szkodę Państwa, samorządu, instytucji prawa publicznego, przedsiębiorstwa państwowego, samorządowego, albo znajdującego się pod zarządem państwowym lub samorządowym bądź organizacji społecznej o znaczeniu ogólnopaństwowym lub

b) w stosunku do mienia, będącego przedmiotem przewozu publicznymi środkami komunikacji bądź znajdującego się w pomieszczeniach lub urządzeniach związanych z ruchem tych środków komunikacji, lub

c) będąc zaopatrzony w broń lub

d) przywłaszczając sobie uprawnienia urzędnika;

4) kradzież rozbójnicza z art. 258;

5) rozbój z art. 259;

6) przestępstwa urzędnicze z art. 286 §§ 1 i 2;

7) sprzedajność urzędnika z art. 290.

(2) Ponadto podlegają postępowaniu doraźnemu przestępstwa, przewidziane w art. 22, 23 i 29 ust. (1) dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 300).

(3) Przestępstwo poddane postępowaniu doraźnemu (ust. (1) i (2) ulega ukaraniu w tym postępowaniu, jeżeli je popełniono w czasie mocy obowiązującej niniejszego dekretu.

(4) Postępowania doraźnego nie stosuje się do przestępstw popełnionych przez osoby podlegające odpowiedzialności przed sądami wojskowymi.

Art. 2. (1) Za przestępstwa, podlegające rozpoznaniu w postępowaniu doraźnym, wymierza się bez wzglę-

du na to, jakie kary przewidziane są w ustawie za dane przestępstwo, następujące kary zasadnicze:

a) karę śmierci lub
b) karę więzienia dożywotniego lub
c) karę więzienia na czas nie krótszy od 1 roku oraz
d) karę grzywny w przypadkach przewidzianych w art. 42 § 2 kodeksu karnego 1932 r.

(2) Nie można jednak wymierzyć kary niższej od najniższej kary przewidzianej w ustawie za dane przestępstwo.

Art. 3. W postępowaniu doraźnym orzeka sąd w składzie jednego sędziego apelacyjnego lub okręgowego, jako przewodniczącego, i dwóch ławników.

Art. 4. (1) Prezes właściwego sądu apelacyjnego wyznacza niezbędą ilość sędziów apelacyjnych lub okręgowych do wydziału sądu okręgowego, powołanego do rozpoznawania spraw w postępowaniu doraźnym. Jednego z wyznaczonych sędziów prezes ustanawia przewodniczącym wydziału.

(2) Ławników, spośród obywateli polskich w wieku conajmniej lat 25 nieskazitelnego charakteru, wyznacza prezydium wojewódzkiej rady narodowej, właściwej ze względu na siedzibę sądu okręgowego.

(3) Ławnicy w sprawowaniu swego urzędu są niezawiśli i podlegają tylko ustawom.

(4) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi bliżej tryb powoływania ławników oraz ich prawa i obowiązki.

Art. 5. W postępowaniu doraźnym stosuje się przepisy kodeksu postępowania karnego, o ile przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

Art. 6. Postępowanie doraźne stosuje się wyłącznie do przestępstw podlegających temu postępowaniu z pominięciem wszelkich innych przestępstw zarzuconych oskarżonemu, a ściganych w innym trybie.

Art. 7. Postępowanie doraźne jest niedopuszczalne przeciwko osobom, które w chwili popełnienia przestępstwa nie ukończyły lat 17, kobietom brzemiennym oraz osobom, w stosunku do których zachodzi wątpliwość co do ich poczytalności.

Art. 8. O każdym czynie zawierającym cechy przestępstwa, podlegającego postępowaniu doraźnemu, organa powołane do ścigania przestępstw zawiadamiają niezwłocznie prokuratora sądu okręgowego, przesyłając lub komunikując mu przy tym zebrane lub posiadane wiadomości i dowody.

Art. 9. (1) W sprawach o przestępstwa podlegające postępowaniu doraźnemu zastosowanie aresztu tymczasowego jest obowiązkowe.

(2) Aresztowanie tymczasowe zarządza prokurator.

Art. 10. (1) Postępowanie doraźne odbywa się bez śledztwa. Prokurator może przeprowadzić dochodzenie bądź bezpośrednio bądź za pośrednictwem Milicji Obywatelskiej bądź też zwracać się o dokonanie poszczególnych czynności sądowych do sędziów śledczych lub sądów grodzkich.

(2) W toku dochodzenia prokurator może przesłuchiwać świadków pod przysięgą (art. 254 § 1 lit. d) i e) k. p. k.).

Art. 11. (1) Jeżeli dochodzenie nie zostało lub nie zostanie wszczęte przez prokuratora, dochodzenie mogą prowadzić organa bezpieczeństwa publicznego, które przekazują po jego zakończeniu akta sprawy właściwemu prokuratorowi.

(2) Prokurator sprawuje nadzór nad dochodzeniem prowadzonym przez organa bezpieczeństwa publicznego.

Art. 12. Jeżeli sprawy należą do właściwości kilku sądów, właściwy jest sąd, do którego najpierw wniesiono akt oskarżenia.

Art. 13. W przypadkach, w których ze względu na okoliczności czynu nie należy przewidywać wymierzenia szczególnie surowej kary albo w których od chwili popełnienia przestępstwa upłynął długi okres czasu albo w razie szczególnie zawiłych okoliczności sprawy, sąd właściwy do orzekania w trybie postępowania doraźnego może na wniosek prokuratora przekazać sprawę na drogę postępowania zwyczajnego.

Art. 14. (1) Akt oskarżenia powinien być wniesiony w ciągu 30 dni od dnia ujęcia oskarżonego.

(2) Akt oskarżenia powinien zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu doraźnym.

(3) Sprzeciw przeciwko aktowi oskarżenia jest niedopuszczalny.

Art. 15. (1) W ciągu 24 godzin po otrzymaniu aktu oskarżenia przewodniczący wyznacza termin rozprawy głównej i zarządza potrzebne doręczenia i wezwania.

(2) W razie obłożnej choroby oskarżonego wyznaczenie rozprawy może nastąpić po jego powrocie do zdrowia.

(3) Przepis art. 293 k. p. k. nie stosuje się; termin określony w art. 296 k. p. k. skraca się do 3 dni.

(4) Przewodniczący postanawia w przedmiocie sprowadzenia dowodów podanych przez oskarżonego.

(5) Jeżeli zachodzi obawa uchylenia się świadka lub biegłego od stawiennictwa, przewodniczący może zabezpieczyć jego przybycie na rozprawę, zarządzając przymusowe sprowadzenie go bez względu na ograniczenie przewidziane w art. 117 k. p. k.

Art. 16. (1) Na rozprawie głównej oskarżony musi mieć obrońcę.

(2) Jeżeli oskarżony nie ma obrońcy z wyboru, przewodniczący wyznacza mu obrońcę z urzędu.

(3) Powództwo cywilne jest niedopuszczalne.

(4) Zapiski dochodzenia oraz inne części akt sprawy, wolno odczytywać na rozprawie w przypadkach określonych w art. 340 k. p. k.

Art. 17. (1) Po odbyciu narady sąd niezwłocznie wydaje wyrok; odroczenie ogłoszenia sentencji wyroku jest niedopuszczalne.

(2) Wyrok powinien być uzasadniony na piśmie w ciągu 24 godzin po jego ogłoszeniu.

(3) Wyroki i postanowienia sądu nie podlegają zaskarżeniu.

(4) Sąd wymierza karę śmierci tylko w przypadku jednomyślności zarówno co do winy jak i co do zastosowania kary śmierci.

Art. 18. O każdym wykonanym wyroku śmierci należy podać do powszechnej wiadomości przez obwieszczenie w prasie lub w inny sposób z wymienieniem osoby skazanego tudzież istoty, miejsca i czasu przestępstwa.

Art. 19. (1) W razie wznowienia postępowania sprawa nie może być poraz wtóry sądzona w postępowaniu doraźnym.

(2) O wznowieniu postępowania rostrzyga sąd apelacyjny.

Art. 20. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 21. (1) Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie 10 dni od dnia ogłoszenia i traci moc obowiązującą z dniem, który określi rozporządzenie Rady Ministrów.

(2) Na czas obowiązywania niniejszego dekretu zawiesza się moc obowiązującą Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. o postępowaniu doraźnym (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 315).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
w/z. *Władysław Gomulka*
Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) Stanisław Radkiewicz

476.

DEKRET

z dnia 16 listopada 1945 r.

o utworzeniu i zakresie działania Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 302 z dnia 7 grudnia 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Do wykrywania i ścigania przestępstw, godzących w interesy życia gospodarczego lub społecznego Państwa, a zwłaszcza: przywłaszczenia, grabieży mienia publicznego albo będącego pod zarządem publicznym, korupcji, łapownictwa, spekulacji i t. zw. szabrownictwa — powołuje się Komisję Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym, zwaną w dalszym ciągu niniejszego dekretu Komisją Specjalną.

Art. 2. Komisja Specjalna lub jej delegatura upoważniona jest do przyjmowania od każdego obywatela doniesień o przestępstwach ściganych w trybie niniejszego dekretu.

Art. 3. (1) Komisja Specjalna składa się z przewodniczącego oraz 8 członków.

(2) Przewodniczącego Komisji mianuje Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

(3) Członków Komisji mianuje Prezydium Krajowej Rady Narodowej po jednym spośród kandydatów, przedstawionych przez:

a) Prezesa Rady Ministrów,
b) Ministra Sprawiedliwości,
c) Ministra Obrony Narodowej,
d) Ministra Bezpieczeństwa Publicznego,
e) Ministra Administracji Publicznej
f) Dyrektora Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej,
g) Centralną Komisję Związków Zawodowych,
h) Związek Samopomocy Chłopskiej.

Art. 4. (1) Organem wykonawczym Komisji Specjalnej jest biuro wykonawcze.

(2) Członków biura wykonawczego powołuje Prezydium Krajowej Rady Narodowej według swego uznania.

Art. 5. (1) Komisja Specjalna może tworzyć delegatury.

(2) Delegatury mogą być stałe dla pewnych okręgów administracyjnych, bądź też czasowe — dla załatwienia określonych spraw.

Art. 6. (1) Stała delegatura Komisji Specjalnej składa się z 3—5 członków wyznaczonych przez Komisję Specjalną według jej uznania.

(2) W skład delegatury stałej mogą wchodzić ponadto specjalnie w tym celu upoważnieni członkowie biura wykonawczego Komisji Specjalnej.

(3) W przypadku przewidzianym w ust. (2) przewodniczącym delegatury stałej jest członek biura wykonawczego Komisji Specjalnej.

Art. 7. Delegatura czasowa składa się z członków wyznaczonych przez Komisję Specjalną według jej uznania.

Art. 8. Członkowie Komisji Specjalnej, biura wykonawczego oraz delegatur stałych i czasowych mogą być każdej chwili odwołani przez władzę mianującą.

Art. 9. (1) Budżet Komisji Specjalnej objęty jest budżetem Krajowej Rady Narodowej.

(2) Wewnętrzną organizację, sposób urzędowania oraz tryb postępowania Komisji Specjalnej, w szczególności w zakresie przepisów w przedmiocie podejmowania postanowień Komisji Specjalnej, stosunek służbowy oraz normy uposażenia członków biura wykonawczego, delegatur i innych pracowników Komisji, nie pozostających w służbie państwowej lub samorządowej, ustali Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

(3) Członkowie Komisji Specjalnej, biura wykonawczego i delegatur mają prawo do bezpłatnego korzystania z państwowych środków komunikacji na terenie całego państwa.

Art. 10. (1) W sprawach o przestępstwa, ścigane przez Komisję Specjalną, orzekają sądy właściwe według obowiązujących przepisów prawa.

(2) Komisja Specjalna, nie kierując sprawy na drogę postępowania sądowego, może po przeprowadzeniu dochodzenia skierować sprawcę do pracy przymusowej, jeżeli jego działanie pozostaje w związku ze wstrętem do pracy albo stwarza niebezpieczeństwo popełnienia nadużyć lub dopuszczania się szkodnictwa gospodarczego.

(3) Skierowanie do pracy przymusowej winno następować na czas określony, jednak nie przekraczający lat 2. Komisja może zarządzić przedterminowe zwolnienie.

Art. 11. Wszystkie władze i urzędy państwowe i samorządowe oraz władze sądowe i prokuratorskie tudzież wszelkie organa kontroli społecznej obowiązane są wykonywać postanowienia Komisji Specjalnej oraz jej delegatur, wydane w zakresie ich właściwości.

Art. 12. Komisja Specjalna oraz delegatury mogą żądać przekazania im spraw o przestępstwa, należące do ich właściwości, a prowadzone przez organa prokuratorskie lub władze sądowe-śledcze albo bezpieczeństwa publicznego.

Art. 13. W zakresie postępowania przygotowawczego oraz stosowania środków zapobiegawczych służą członkom Komisji Specjalnej, biura wykonawczego i delegatur odpowiednie uprawnienia organów sądowych i prokuratorskich.

Art. 14. Wszelkie postanowienia Komisji Specjalnej są ostateczne; od postanowień tych nie służy żaden środek prawny.

Art. 15. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publicznego i Administracji Publicznej — każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 16. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) *Bolesław Bierut*
w/z. Prezes Rady Ministrów:
(—) *Władysław Gomułka*
Minister Sprawiedliwości:
(—) *Henryk Świątkowski*
Minister Obrony Narodowej:
(—) *Michał Żymierski*, Marszałek Polski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
(—) *Stanisław Radkiewicz*
w/z. Minister Administracji Publicznej:
(—) *Władysław Wolski*

477.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 27 listopada 1945 r.

o trybie powoływania oraz o prawach i obowiązkach ławników w postępowaniu doraźnym i w sprawach o przestępstwa szczególnie niebezpieczne w okresie odbudowy Państwa.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 303 z dnia 7 grudnia 1945 r.)

Na podstawie art. 4 ust. (4) dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o postępowaniu doraźnym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 301) oraz art. 35 ust. (5) dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 300) zarządzam, co następuje:

§ 1. Do sprawowania obowiązków ławnika powołuje się osoby płci obojga, które:

a) posiadają obywatelstwo polskie, są nieskazitelnego charakteru i korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
b) ukończyły 25 a nie przekroczyły 65 lat życia,
c) władają językiem polskim w słowie i piśmie.

§ 2. Nie powołuje się do sprawowania obowiązków ławnika:

a) posłów do Krajowej Rady Narodowej,
b) pozostających w czynnej służbie sędziów, prokuratorów oraz urzędników i funkcjonariuszów sądowych i prokuratorskich,
c) adwokatów i obrońców sądowych,
d) pozostających w służbie czynnej funkcjonariuszów bezpieczeństwa publicznego i Milicji Obywatelskiej,
e) wojskowych w służbie czynnej,
f) duchownych i zakonników uznanego prawnie wyznania.

§ 3. Nie mogą być ławnikami osoby:

a) przeciwko którym toczy się postępowanie karne,
b) które z powodu wady umysłowej lub fizycznej nie mogą pełnić obowiązków ławnika.

§ 4. (1) Zwalnia się od obowiązków ławnika — w razie zgłoszonego żądania — osoby:
a) których stan zdrowia nie pozwala na pełnienie tych obowiązków,
b) co do których ważny interes społeczny lub państwowy wymaga tego zwolnienia,
c) które przesiedliły się poza okręg danego sądu okręgowego.

(2) Żądanie zwolnienia należy zgłosić do prezesa właściwego sądu okręgowego.

§ 5. (1) Prezydium wojewódzkiej rady narodowej ułoży na dzień 1 grudnia każdego roku kalendarzowego listy ławników z poszczególnych powiatów i miast wydzielonych znajdujących się w okręgu danego sądu okręgowego w ilości, wskazanej przez prezesa sądu, i prześle je prezesowi najpóźniej do dnia 15 grudnia.

(2) Listy powinny podawać imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, datę i miejsce urodzenia, zajęcie i wykształcenie ławnika.

§ 6. (1) Prezes sądu okręgowego układa na dzień 1 stycznia każdego roku kalendarzowego w porządku alfabetycznym ogólną roczną listę ławników. Lista roczna nie może zawierać mniej niż 200 nazwisk.

(2) Prezes sądu może w ogólnej liście ławników pominąć tylko te osoby, co do których zachodzi przeszkoda, określona w § 1, 2 lub 3.

§ 7. (1) Listę zawierającą imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania ławników prezes sądu okręgowego ogłasza w urzędowym dzienniku wojewódzkim województwa, na którego obszarze ma swoją siedzibę sąd okręgowy, oraz conajmniej w jednym z miejscowych dzienników.

(2) Ponadto prezes sądu okręgowego zawiadamia ławników o wpisaniu ich na listę.

§ 8. (1) Z ogólnej rocznej listy przewodniczący wydziału wyznacza na poszczególne posiedzenia sądowe z uwzględnieniem w miarę możności kolejności alfabetycznej — dwóch ławników, a w miarę potrzeby jednego lub dwóch ławników dodatkowych.

(2) W posiedzeniu sądowym, które przypuszczalnie trwać będzie czas dłuższy, bierze udział również ławnik dodatkowy. W naradzie i głosowaniu uczestniczy ławnik dodatkowy tylko wówczas, gdy jeden z ławników ustąpi ze składu sądzącego.

§ 9. Przewodniczącym wydziału w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest przewodniczący wydziału, określonego w art. 4 ust. (1) dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o postępowaniu doraźnym lub wydziału, wymienionego w art. 35 ust. (4) dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa.

§ 10. (1) Ławnicy składają ślubowanie przed prezesem właściwego sądu okręgowego lub przewodniczącym wydziału najpóźniej przed rozpoczęciem pierwszego posiedzenia sądowego, w którym mają wziąć udział, według roty następującej:

„Przyrzekam, że na powierzonym mi urzędzie ławnika będę sumiennie i gorliwie spełniał powierzone mi obowiązki, a sprawiedliwość bezstronnie i zgodnie z przepisami prawa i zasadami słuszności wymierzał".

(2) Z odebrania ślubowania sporządza się protokół, który podpisują: odbierający i składający ślubowanie.

§ 11. Przed rozpoczęciem posiedzenia sędzia przewodniczący odbywa zebranie z ławnikami, biorącymi w nim udział, i poucza ich o prawach i obowiązkach ławników.

§ 12. Ławnicy podczas pełnienia swych czynności na posiedzeniu mają prawa i obowiązki sędziego należącego do składu orzekającego.

§ 13. (1) Ławnicy obowiązani są do zachowania w tajemnicy okoliczności, o których w związku ze sprawowaniem urzędu ławnika powzięli wiadomość poza jawną rozprawą.

(2) Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy ławnik składa zeznanie jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru Państwa.

(3) Od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić ławnika tylko Minister Sprawiedliwości.

(4) Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po upływie okresu, na który ławnik został wyznaczony.

§ 14. Ławnik powinien strzec powagi sądu i unikać wszystkiego, co mogłoby uchybiać godności jego urzędu lub zachwiać zaufanie do jego bezstronności.

§ 15. (1) Wniosek o wyłączenie ławnika w myśl art. 44 kodeksu postępowania karnego należy złożyć najpóźniej przy rozpoczęciu rozprawy głównej.

(2) Późniejsze zgłoszenie wniosku jest nieważne.

(3) O wyłączeniu ławnika orzeka przewodniczący wydziału, a w przypadku zgłoszenia wniosku na rozprawie — przewodniczący składu orzekającego.

§ 16. Nadzór nad ławnikami sprawuje prezes sądu okręgowego.

§ 17. (1) Prezes sądu okręgowego może skreślić ławnika z listy na wniosek przewodniczącego wydziału jeżeli zajdą okoliczności, przewidziane w §§ 2 lub 3, albo jeżeli ławnik dopuścił się poważnego naruszenia swych obowiązków lub w razie trzykrotnego ukarania karą porządkową.

(2) Od postanowienia prezesa sądu okręgowego (ust. 1) służy ławnikowi prawo odwołania się do prezesa sądu apelacyjnego, który rozstrzyga ostatecznie. Do czasu wydania orzeczenia przez prezesa sądu apelacyjnego ławnik nie może pełnić swych obowiązków.

(3) Prezes sądu okręgowego zawiadamia właściwą wojewódzką radę narodową o skreśleniu ławnika, dołączając równocześnie odpis prawomocnego orzeczenia.

§ 18. (1) Termin złożenia pierwszych po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego list ławników, przewidziany w §§ 5 i 6 określa się:
a) dla prezydium wojewódzkich rad narodowych — do dnia 20 grudnia 1945 r.,
b) dla prezesa sądu okręgowego — jeden tydzień od dnia otrzymania list ławników od prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

(2) Ogólna lista roczna, wymieniona w ust. 1, ustalona zostaje na okres do dnia 31 grudnia 1946 r.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie równocześnie z wejściem w życie dekretów z dnia 16 listopada 1945 r. o postępowaniu doraźnym i o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa.

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Henryk Świątkowski*

478.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr SP. II. 74/204. Katowice, dnia 10 grudnia 1945 r.

ZARZĄDZENIE
w sprawie komisji obywatelskich.

Pospieszne osadzanie repatriantów ze Wschodu na Opolszczyźnie przy równoczesnej weryfikacji ludności polskiego pochodzenia, stworzyło stan zaognienia między ludnością miejscową a repatriantami. Również niedociągnięcia czynnika urzędowego na miejscu, spowodowane brakiem znajomości terenu, wywołały szereg nieporozumień i zadrażnień.

Celem szybkiego usunięcia tych niedociągnięć jak i tarć między opolanami i repatriantami, co w wielu wypadkach niewątpliwie da się uskutecznić drogą polubowną, należy powołać w najszerszym zakresie do współpracy czynnik obywatelski z przedstawicielami obu grup ludności Opolszczyzny.

Zadaniem tego czynnika będzie rozpatrywanie postulatów obu grup ludności, uzgadnianie tych postulatów drogą polubownego rozjemstwa, przy uwzględnieniu słusznych interesów obu stron, usuwanie wzajemnej nieufności i braku zrozumienia, oraz opracowywanie wniosków i opinii dla właściwych władz, celem usunięcia nieporozumień oraz wyrównania niedociągnięć, powstałych wskutek obejmowania tych terenów w warunkach wojennych.

Celem realizacji tych zadań zarządzam utworzenie gromadzkich, gminnych, miejskich i powiatowych Komisji Obywatelskich.

Gromadzką Komisję Obywatelską wybiera zebranie gromadzkie w liczbie 4—6 członków w równej ilości z miejscowych opolan i repatriantów. Jeśli gromada

składa się wyłącznie z jednej grupy ludności, zebranie gromadzkie wybiera jednego przedstawiciela na gminne zebranie wyborcze gminnej Komisji Obywatelskiej.

Gminną Komisję Obywatelską w liczbie 12 członków w równej liczbie ze strony opolan i repatriantów wybiera zebranie gminne. Do komisji gminnej mogą być wybrani członkowie gromadzkich Komisyj Obywatelskich.

Powiatowa Komisja Obywatelska w ilości 8—12 członków składa się z delegatów gmin oraz mieszkańców miasta powiatowego w równej ilości opolan i repatriantów. W miastach wydzielonych stanowiących powiat miejski, Miejska Rada Narodowa wybiera Miejską Komisję Obywatelską w liczbie 6—12 członków w równej ilości ze strony opolan i repatriantów. Przewodniczących Powiatowych i Gminnych Komisyj Obywatelskich wybierają te Komisje na pierwszym zebraniu spośród swych członków. Należy wybierać w każdej komisji dwóch przewodniczących (opolanina i repatrianta), którzy będą przewodniczyć po kolei.

Na członków Komisyj Obywatelskich mogą być wybrani tylko Polacy, cieszący się nieposzlakowaną opinią i zaufaniem obu grup ludności spośród ludności tubylczej — tylko zweryfikowani. Uzupełnienie Komisji nowymi członkami odbywa się jak wybór Komisji.

Komisje Obywatelskie rozpatrują sprawy, które bądź samodzielnie podjęły, bądź zostały im przedłożone przez zainteresowane osoby lub przekazane przez zarząd gminny lub sołtysa do rozpatrzenia.

Członkowie Komisyj Obywatelskich są uprawnieni w zakresie rozpatrywania spraw, do samodzielnego przesłuchiwania świadków i komunikowania się z kierownikami wszystkich władz i urzędów w gromadzie gminie, powiecie.

Wyniki podjętych badań komunikują Komisje Obywatelskie zainteresowanym osobom lub właściwym władzom i urzędom ustnie, a w wypadkach szczególnie zawiłych i poważnych, pisemnie z dołączeniem zeznań świadków lub oświadczeń urzędowych.

Ponadto Komisje Obywatelskie uprawnione są do składania władzom zwierzchnim uzasadnionych zażaleń na postępowanie władz i urzędów, jeśli interwencja Komisji Obywatelskiej u kierownika niższej władzy pozostała bez skutku.

Wyłanianie Komisyj Obywatelskich winno być połączone z masową akcją uświadamiającą. Chodzi o podniesienie ludności polskiej tubylczej oraz repatriantów i osadników do pracy nad rozwiązaniem problemów spolszczenia ziem odzyskanych, wyeliminowanie i wysiedlenie niemców, naprawienia błędów dotychczasowej pracy weryfikacyjnej, walki z agenturami hitlerowskimi i reakcyjnymi, uporządkowania spraw osadnictwa, zbratania opolan z ludnością napływową — i odwrotnie — by wyrosło na tych ziemiach jednolite i krzepkie polskie społeczeństwo.

Pracą nad wyłanianiem Komisyj Obywatelskich zajmie się PZZ przy współudziale partyj, Związków Zawodowych, Zw. Młodzieży.

Z chwilą powołania Komisyj Obywatelskich w myśl niniejszego zarządzenia, ulegają rozwiązaniu te Komisje Obywatelskie, które w niektórych miejscowościach obecnie istnieją.

Wojewoda:
(—) *A. Zawadzki,* Gen. Dywizji.

479.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr. Sm. III. 9/0/1 Katowice, dn. 20. XI. 1945 r.

OKÓLNIK Nr 273/45
w sprawie podatku od spożycia w zakładach gastronomicznych.

Zgodnie z okólnikiem Nr 54 Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 17. 10. 1945 r. Nr. III. S. 16111/45 należy opodatkować także spożycie w zakładach gastronomicznych z wyjątkiem tych jadłodajni, w których nie ma spożycia napojów alkoholowych, ani rozrywek dla gości.

Przesyłam statut jako wzór do wiadomości i dostosowania do miejscowych warunków. Dostosowany do warunków miejscowych statut podlega zatwierdzeniu przez hierarchicznie wyższą Radę Narodową, a tam gdzie Rad Narodowych niema — przez W. R. N. dla miast wydzielonych i Starostwo dla miast niewydzielonych.

Dochód z tego nowego źródła polecam zużyć jn.:

a) 50% na odbudowę szkół, szpitali, sierocińców, przedszkoli, a także domów mieszkalnych dla nauczycieli, robotników i urzędników. W żadnym wypadku dochód ten nie może być przeznaczony na wydatki osobowe.

b) 50% na fundusz oświaty, w tym na pomoc dla nauczycielstwa. 75% funduszu oświatowego należy dysponować według dyrektywy Kuratorium Okręgu Szkolnego i Związku Okręgowego Nauczycielstwa Polskiego, a 25% przelewać na konto Kuratorium Okręgu Szkolnego w banku, na cele centralizowanej pomocy dla nauczycielstwa.

Prezydentów miast wydzielonych i starostów powiatowych upoważniam do wydania we własnym zakresie zarządzeń, przedłużających dla poszczególnych lokali publicznych godzinę policyjną do godz. 23-ciej.

Wydział Samorządowy Urzędu Wojewódzkiego ogłosi w prasie pouczenie obywateli w sprawie żądania pokwitowań w restauracjach i t. p. i roześle do dnia 20. 11. 1945 r. odpowiednią instrukcję dla starostw i miast o pobieraniu podatku od spożycia.

Wojewoda:
(—) Gen. Dyw. *A. Zawadzki*

STATUT
Miasta Katowic
z dnia 9 listopada 1945 r.
o poborze na rzecz gminy miejskiej Katowice podatku od spożycia w zakładach gastronomicznych.

Na podstawie art. 16 ust. 2 z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Śl. Nr 10, poz. 47) artykułu 5. § 3 i art. 33 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 23 listopada 1944 r. o organizacji i zakresie działania samorządu terytorialnego (Dz. Ust. R. P. Nr 14, poz. 74) oraz art. 12. ustęp 2 dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 73), wprowadza się na obszarze gminy miejskiej Katowice na rzecz gminy podatek od spożycia w zakładach gastronomicznych według następujących zasad:

§ 1.

Przedmiotem opodatkowania jest spożycie w zakładach gastronomicznych z wyjątkiem tych jadłodajni, w których niema spożycia napojów alkoholowych ani rozrywek dla gości.

§ 2.

Podatek pobierany jest w wysokości 15% ceny za spożycie.

§ 3.

Podatek obciąża konsumenta i płatny jest przy uiszczeniu zapłaty za spożycie.

§ 4.

Osoby prowadzące przedsiębiorstwo gastronomiczne przyjmują zapłatę podatku.

§ 5.

Osoby prowadzące przedsiębiorstwa i przyjmujące po myśli § 4 niniejszego statutu zapłatę podatku od spożycia obowiązane są wystawić pokwitowanie za uiszczony podatek na formularzach dostarczonych bezpłatnie przez Zarząd Miejski.

§ 6.

Osoby prowadzące przedsiębiorstwa i odpowiedzialne za wpływy podatku obowiązane są zainkasowane kwoty wpłacać bieżąco do kasy miejskiej co 10 dni każdego miesiąca z równoczesnym przedstawieniem specjalnych wykazów. Formularze do tych wykazów dostarcza Zarząd Miejski.

§ 7.

Zarządowi Miejskiemu przysługuje prawo kontroli w przedsiębiorstwach dowodów dotyczących poboru podatku od spożycia przez delegowanych urzędników. Urzędnicy Zarządu Miejskiego upoważnieni do kontroli mają prawo wstępu i przebywania w przedsiębiorstwach gastronomicznych o każdej porze w czasie godzin otwarcia tych przedsiębiorstw.

§ 8.

Winni wykroczeń przeciwko przepisom niniejszego statutu, ulegną karom przewidzianym art. 50 do 55 ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. Śl. Nr 10, poz. 47).

§ 9.

Niezależnie od kar określonych w § 8 niniejszego statutu za wykroczenia przeciwko przepisom niniejszego statutu o wymiarze i poborze podatku od spożycia i wszelkim innym zarządzeniom Zarządu Miejskiego w związku z niniejszem statutem mogą być wymierzone kary porządkowe do wysokości 350,— zł.

§ 10.

Odwołania przeciwko wymiarowi podatku od spożycia należy wnieść w trybie przewidzianym dla samoistnych podatków komunalnych.

§ 11.

Zarząd Miejski uprawniony jest do wydawania zarządzeń dotyczących wykonania niniejszego statutu w formie przepisów wykonawczych.

§ 12.

Statut wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez Władzę nadzorczą z dniem ogłoszenia.

480.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr P. O. 1e/16/45. Katowice, dn. 27 listopada 1945 r.

OKÓLNIK Nr 278/45

w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 180).

Obyw. Starostowie Powiatowi i Prezydenci miast wydzielonych.

Dnia 29 października 1945 r. w Dz. Ust. R. P. Nr 46 poz. 263 zostało ogłoszone rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski z pod najazdu hitlerowskiego.

W związku z powyższym zarządzam, aby Obywatele Starostowie i Prezydenci miast wydzielonych niezwłocznie przystąpili do utworzenia w porozumieniu z Powiatowymi (Miejskimi) Radami Narodowymi, Powiatowych (Miejskich) Komisyj Kwalifikacyjnych w/g przepisów powyższego rozporządzenia.

W skład komisji wchodzą: przewodniczący, którym jest referent opieki społecznej w Starostwie (Zarządzie Miejskim), jako przedstawiciel Starosty (Prezydenta miasta) oraz 2 członków, wybranych przez Powiatową (Miejską) Radę Narodową.

Po ukonstytuowaniu się Powiatowych i Miejskich Komisyj Kwalifikacyjnych należy mi natychmiast przesłać imienną listę ich składu.

Termin do nadesłania wykazów ustalam na dzień 15-go grudnia 1945 r.

Wojewoda:
w/z. (—) Płk. *Ziętek*, Wicewojewoda

481.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr P. O. Og. Ij/12/45 Katowice, 27 listopada 1945.

OKÓLNIK Nr 282)45

w sprawie zatrudnienia inwalidów wojennych i wdów po poległych, zmarłych oraz zaginionych w związku ze służbą wojskową.

Ustawa z dnia 17. 3. 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim w brzmieniu obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 czerwca 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 131) nakłada na pracodawców w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji, instytucje i zakłady o charakterze publiczno-prawnym oraz wszelkie inne przedsiębiorstwa i zakłady pracy, niezależnie od tego, czy są własnością państwową, samorządową lub prywatną, obowiązek zatrudnienia na każdych 33 pracowników jednego inwalidę lub jedną wdowę po poległym, zmarłym lub zaginionym w związku przyczynowym ze służbą wojskową lub po inwalidzie, o ile nie przekroczyła 50 roku życia (art. 61 ust. 1).

Obowiązkowi temu podlegają również pracodawcy prowadzący roboty sezonowe: budowlane, ziemne, brukarskie, drogowe, kolejowe, wodne (budowlane, regulacyjne) oraz melioracyjne (art. 61 ust. 2).

W przedsiębiorstwach o zmiennej ilości pracowników, ilość inwalidów lub kobiet, względnie jednych i drugich, przypadających do zatrudnienia w danym miesiącu kalendarzowym, oblicza się według przeciętnej miesięcznej zatrudnionych pracowników w miesiącu poprzednim (art. 61 ust. 3).

Inwalida, zatrudniony na podstawie powyższych postanowień może za zgodą publicznej instytucji pośrednictwa pracy zrzec się zatrudnienia na rzecz członka rodziny, będącego na jego utrzymaniu (art. 61 ust. 4).

Zarobek osób, zatrudnionych na zasadzie postanowień ustawy inwalidzkiej, nie może być niższy, aniżeli zarobek zdrowego pracownika w danej kategorii pracy i płacy (art. 61 ust. 5).

Pracodawca może wypowiedzieć umowę o pracę zawartą z inwalidą lub wdową tylko z ważnych przyczyn, a w szczególności:

a) co do pracowników umysłowych tylko z ważnych przyczyn w rozumieniu art. 32, 33, 36 i 37 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323),

b) co do robotników tylko z ważnych powodów lub z winy w rozumieniu art. 13, 16, 18 i 19 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324, art. 62).

Pracodawcy winni przekroczenia tych przepisów lub rozporządzeń, na ich podstawie wydanych, karani będą w drodze administracyjnej aresztem do 6-ciu tygodni albo grzywną (art. 63).

Aby roztoczyć należytą opiekę nad poszukującymi pracy inwalidami wojennymi i wdowami do czasu wydania zapowiedzianego w art. 61 ust. 6 ustawy inwal. rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społ., które określi warunki o stosunek, jakim w poszczególnych kategoriach zakładów pracy powinno odpowiadać zatrudnienie inwalidów pracowników umysłowych i fizycznych o różnych stopniach utraty zdolności zarobkowej oraz sposób, w jaki zakłady pracy zatrudniające zarówno mężczyzn jak i kobiety, mają wykonać swój obowiązek zatrudnienia osób, wskazanych przez ustawę inwalidzką,

Zarządzam:

I. Ścisłe stosowanie dotychczasowych przepisów wykonawczych do ustawy inwalidzkiej §§ 197—206 z tym, że zapośredniczenie do pracy winno objąć również inwalidów wojen. ponad 65%.

W szczególności przepisy te postanawiają:

1. Urzędy i przesiębiorstwa zarówno państwowe jak samorządowe oraz przedsiębiorstwa prywatne przez państwo subwencjonowane i koncesjonowane obowiązane są zwracać się do właściwych Urzędów Zatrudnienia z zapotrzebowaniem przedstawiania kandydatów do pracy spośród osób, którym przysługuje pierwszeństwo przy obsadzaniu posad w myśl art. 59 i 60 ustawy z 17. 3. 1932 r. tj. inwalidów wojennych i wojskowych oraz wdów po nich i po poległych, zmarłych lub zaginionych w związku ze służbą wojskową. — o ile posady te nie podlegają w myśl obowiązujących przepisów obsadzeniu w inny sposób. Zapotrzebowanie winno zawierać warunki pracy i płacy oraz wymagane od kandydatów kwalifikacje na wakujące stanowiską (§ 197 przep. wyk.).
2. Urzędy Zatrudnienia są na podstawie § 197 ust. 2 rozporządzenia wykon. z dnia 17. 12. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 5/35, poz. 32) do ust. inwalid. obowiązane, polecić na zgłoszone miejsca w terminie dni 7 od dnia otrzymania zawiadomienia kandydatów spośród inwalidów wojennych i wojskowych oraz wdów po nich lub po poległych, zmarłych i zaginionych w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Urzędy oraz przedsiębiorstwa mają udzielić pierwszeństwa przy równych kwalifikacjach kandydatów zgłoszonych przez Urzędy Zatrudnienia (§ 197 ust. 3 przep. wyk.).
Jeżeli Urzędy Zatrudnienia nie przedstawią swego kandydata (ów) w ciągu 7 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia, urzędy oraz przedsiębiorstwa mogą obsadzić wakujące stanowisko (a) według swego uznania (§ 197 ust. 4 rozp. wyk.).
3. Obowiązek pracodawców wynikający z postanowień ustawy inwalidzkiej ma zastosowanie w odniesieniu do tych inwalidów, których utrata zdolności zarobkowej w granicach od 15% wzwyż spowodowana została uszkodzeniem zdrowia pozostającym w związku przyczynowym ze służbą wojskową (§ 199 przep. wyk.).
4. Za podstawę do obliczenia ilości inwalidów wojennych i wojskowych, którzy powinni być zatrudnieni przez pracodawców, przyjąć należy ogólną liczbę robotników i pracowników umysłowych, zatrudnionych w zakładach pracy tych pracodawców.
5. Pracodawcy lub miejscowe kierownictwa zakładu pracy zatrudniający ponad 33 robotników i pracowników umysłowych, obowiązani są w terminie dni 30 od daty ukazania się niniejszego zarządzenia lub od dnia uruchomienia zakładu pracy przesłać właściwemu Urzędowi Zatrudnienia wykaz, zawierający następujące dane:
a) ogólną liczbę robotników i pracowników umysłowych zatrudnionych przez pracodawcę lub w zakładzie pracy;
b) ogólną liczbę zatrudnionych inwalidów wojennych i wojskowych (wdów);
c) spis imienny tych inwalidów z podaniem daty rozpoczęcia pracy przez każdego i przytoczeniem treści orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej (odwoławczej);
d) liczbę miejsc wakujących dla inwalidów (wdów), tudzież wyszczególnienie rodzajów pracy, jakie mogłyby być poruczone inwalidom (wdowom);
6. Pracodawcy lub miejscowe kierownictwa zakładu pracy obowiązane są zawiadamiać właściwe Urzędy Zatrudnienia o wszelkich zmianach w stanie zatrudnienia w ciągu 7 dni od nastąpienia takiej zmiany w szczególności:
a) od wygaśnięcia umowy o pracę zawartej z inwalidą na czas określony;
b) od wypowiedzenia umowy o pracę zawartej z inwalidą na czas nieokreślony z podaniem daty, w której ma nastąpić lub nastąpiło zwolnienie inwalidy;
c) od zwolnienia inwalidy po upływie okresu próbnego lub z powodu rozwiązania umowy o pracę z jego winy;
d) rozwiązanie umowy o pracę z powodu śmierci inwalidy;
c) od takiego zwiększenia liczby zatrudnionych robotników i pracowników umysłowych, które powoduje obowiązek zatrudnienia stosunkowo większej liczby inwalidów z podaniem ilości miejsc wakujących dla inwalidów (wdów), tudzież z wyszczególnieniem rodzajów pracy, jakie mogłyby być poruczone inwalidom (wdowom).
7. W przypadkach, gdy pracodawca posiada na terenie jednego powiatu kilka zakładów pracy, obowiązek przesłania wykazu (pkt. 5) lub zawiadomienia (pkt. 6) ciąży każdorazowo tylko na pracodawcy. Wykaz ten lub zawiadomienie powinny zawierać odnośne dane, dotyczące wszystkich zakładów pracy łącznie (§ 203 przep. wyk.).
8. Po otrzymaniu wykazu miejsc wakujących dla inwalidów Urząd Zatrudnienia przesyła pracodawcy listę kandydatów spośród zarejestrowanych bezrobotnych inwalidów. Z listy tej pracodawca lub miejscowe kierownictwo zakładu pracy wybierze i zatrudni w terminie 2 tygodni od otrzymania listy odpowiednią ilość inwalidów a o zatrudnieniu każdego z nich zawiadomi w ciągu 30 dni właściwy Urząd Zatrudnienia (§ 204 przep. wyk.).
9. Rodzaj pracy poruczonej inwalidzie wojennemu lub wojskowemu powinien odpowiadać jego zdolnościom fizycznym i kwalifikacjom zawodowym.
10. Do pracodawców zatrudniających robotników i pracowników umysłowych przy robotach sezonowych, mają powyższe postanowienia zastosowane jedynie w czasie trwania tych robót (§ 206 przep. wyk.).

II. Nadto zarządzam:
1. Referaty Opieki nad inwalidami wojennymi i pozostałymi po nich rodzinami, przy Starostwach powiatowych i Zarządach miast wydzielonych przeprowadzą natychmiast rejestrację wszystkich poszukujących pracy inwalidów wojennych od 15% wzwyż i wdów po poległych oraz zmarłych inwalidach wojennych i zaginionych w związku ze służbą wojskową poniżej 50 lat.
2. Wykazy zarejestrowanych prześlą Referaty Opieki zbiorowo — a w dalszych wypadkach indywidualnie — właściwym Urzędom Zatrudnienia. Użyte w zarządzeniu niniejszym określenie „Urząd Zatrudnienia“ oznacza właściwy Urząd Zatrudnienia, jego Oddział lub Instytucję wykonywującą zastępczo czynności Urzędu Zatrudnienia.
Właściwym Urzędom Zatrudnienia do przyjmowania zgłoszeń wolnych miejsc pracy dla inwalidów wojennych i wdów jest ten urząd, na którego terenie działania znajduje się zakład pracy, podlegający obowiązkowi zatrudnienia inwalidów wojennych i wdów.
3. Referaty Opieki w porozumieniu z Urzędami Zatrudnienia dopilnują by zapośredniczenia poszukujących pracy inwalidów wojennych i wdów dokonano w terminie najkrótszym oraz by zatrudnienie nastąpiło odpowiednio do ich zdolności fizycznej i kwalifikacyj zawodowych.
4. Urzędy Zatrudnienia prześlą do 10 każdego miesiąca imienne wykazy zapośredniczonych do pracy inwalidów wojennych od 15% wzwyż oraz wdów do właściwych Referatów Opieki nad inwalidami wojen. przy Starostwach Powiatowych wzgl. Zarządach miast wydzielonych.
5. Po ukończonej akcji rejestracji i zapośredniczenia (pkt. II, 1 i 2) przedłożą Referaty Opieki nad inwal. na podstawie swoich oraz danych ściągniętych z Urzędów Zatrudnienia sprawozdanie Urzędowi Wojew. — Wydział Pracy i Opieki Społ. w/g załącznika Nr 1, zapodając w nim:
1. ilość zarejestrowanych,
2. dotychczas niezatrudnionych,
3. wolnych miejsc dla inwalidów w zakładach pracy.
Termin sprawozdania ustala się na dzień 10 stycznia 1946 r. W tym samym terminie Referaty Opieki nad inwalid. ustalą w porozumieniu z właściwymi Urzędami Zatrudnienia, czy wszystkie zakłady pracy na ich terenie zatrudniają przewidzianą ustawą ilość inwalidów (wdów). Jeżeli dany Urząd Zatrudnienia nie posiada potrzebnej ilości kandydatów zgłosi wolne miejsca dla inwal. wojen. do Referatu Opieki nad inwalid. wojen. swego Starostwa, który skieruje odpowiednich kandydatów z innych Urzędów Zatrudnienia.
O ile po przeprowadzeniu badań na terenie Starostwa wzgl. miasta wydzielonego okaże się brak kandydatów na wolne miejsca dla inwalidów wojennych lub znajdują się inwalidzi, dla których niema odpowiedniego miejsca, Referaty Opieki dla inwald. w porozumieniu z Urzędem Zatrudnienia prześlą wykazy tych wolnych miejsc wzgl. inwalidów do Urzędu Wojewódzkiego — Wydział PO.
6. Do dnia 10-go każdego miesiąca począwszy od 10 lutego 1946 r. prześle Urząd Zatrudnienia w Katowicach sprawozdanie Urzędowi Wojew. — Wydział PO, w/g wzoru Zał. Nr 2 zawierające następujące dane:

Załącznik nr 1.

STAROSTWO POWIATOWE (ZARZĄD MIEJSKI)
Referat Opieki nad inwalidami wojen.
L. dz. ....

.... dnia .... 194....

Dot.: sprawozdanie do pktu II/5 ust. 1. okólnika z dnia .... w sprawie rejestracji i zapośredniczenia poszuk. pracy inwal. wojen. i wdów.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski
Wydział Pracy i Opieki Społ.
Katowice

Ilość zarejestrowanych		Ilość dotychczas niezatrudnionych		Ilość wolnych miejsc w zakładach pracy		Uwagi
inwal. wojen.	wdów	inwal. wojen.	wdów	dla inwal.	dla wdów	

Załącznik nr 2

STAROSTWO POWIATOWE (ZARZĄD MIEJSKI)
Referat Opieki nad inwalidami wojen.
L. dz. ....

.... dnia .... 194....

Dot.: period. sprawozd. w sprawie poszuk. pracy inwal. wojen. oraz wdów (pkt. II/6 ust. ostat. okólnik z dn. ....

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski
Wydział Pracy i Opieki Społ.
Katowice

Ilość poszukujących pracy				Ilość wolnych miejsc w zakładach pracy				Uwagi
inwalidów wojennych		wdów		dla inwalidów wojennych		dla wdów		
pracowników umysłowych	pracowników fizycznych	pracownic umysłowych	pracownic fizycznych	pracowników umysłowych	pracowników fizycznych	pracownic umysłowych	pracownic fizycznych	

a) ilość inwalidów i wdów poszukujących pracy z podziałem na pracowników umysłowych i fizycznych;
b) ilość nieobsadzonych miejsc dla inwal. wojen. w zakładach pracy.

7. Jednocześnie uchyla się wydane w tym przedmiocie pismo okólne Urzędu Wojewódzkiego z dnia 19 czerwca 1945 r. Nr WWP/Pos/1/7/45.

Wojewoda:
w/z. (—) Płk. *Ziętek*, Wicewojewoda

482.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr. Sm. I. 1/2-10. Katowice, dnia 26 listopada 1945 r.

OKÓLNIK Nr 286/45
w sprawie urlopów wypoczynkowych w samorządzie terytorialnym.

W związku z zapytaniem jednego z obyw. Prezydentów miast w sprawie urlopów dla pracowników związków samorządowych wyjaśniam co następuje:

Do pracowników tak fizycznych jak i umysłowych, zatrudnionych w związkach samorządu terytorialnego, mają zasadniczo zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z roku 1933, Nr 94, poz. 735), zmienionej dekretem z 29. IX. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 238). O ile jednak związki samorządowe uregulowały w statutach miejscowych sprawę urlopów dla swych pracowników stałych odmiennie, n. p. według art. 36—38 ustawy o państwowej służbie cywilnej, należy stosować postanowienia statutowe.

Zasadnicze postanowienia wymienionej ustawy o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu są następujące: wszystkim *pracownikom umysłowym* zatrudnionym w biurowości, po półrocznej nieprzerwanej pracy przysługuje urlop dwutygodniowy, po rocznej zaś — jednomiesięczny urlop płatny nieprzerwany.

Pracownicy fizyczni mają co rok prawo do płatnego 8-mio dniowego urlopu, o ile ich praca trwa bez przerwy rok w danym przedsiębiorstwie, i 15-dniowego, o ile ich praca trwa bez przerwy 3 lata.

Przez dni urlopowe należy rozumieć dni robocze; do dni urlopowych nie wlicza się dni niedzielnych i świątecznych.

Urlopowany otrzymuje za każdy dzień urlopu wynagrodzenie takie, jakie otrzymałby, gdyby w tym dniu był zatrudniony.

Pracownicy młodociani poniżej 18 lat, korzystają po roku pracy nieprzerwanej z 14-dniowego urlopu.

Nieczynność w przedsiębiorstwie względnie zakładzie pracy wskutek choroby, nieszczęśliwego wypadku oraz z powodu powołania pracownika do ćwiczeń wojskowych, nie uważa się za przerwę w umowie pracy, pozbawiającą lub ograniczającą prawa pracownika do korzystania z urlopu.

Pracownicy tracą prawo do urlopu, jeżeli sami rozwiązali umowę o pracę lub jeżeli rozwiązanie to nastąpiło z powodów, które przedsiębiorcy dają prawo do rozwiązania umowy pracy bez uprzedniego wymówienia.

W razie choroby pracownika uniemożliwiającej mu rozpoczęcie korzystania z przyznanego urlopu, urlop ten, na żądanie chorego może być przesunięty na jeden z następnych 3 miesięcy.

Wojewoda:
w/z. (—) Płk. *Ziętek*, Wicewojewoda

483.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Wojskowy
Nr. Wojsk. IV. — 3/5/4015/45 Katowice, 31. X. 45 r.

w sprawie zakazu nieprawnego noszenia dystynkcji i odznak wojskowych.

Ob. Starostowie — wszyscy, Ob. Prezydenci miast wydzielonych w Bytomiu, Chorzowie, Katowicach, Gliwicach, Opolu, Sosnowcu i Zabrzu.

W ślad tut. zarządzenia z dnia 11 października 1945 r. Nr. Wojsk. IV. 3/5/3778/45 Urząd Wojewódzki przesyła do wiadomości odpis rozkazu Naczelnego Dowództwa W. P. Nr. 215 w sprawie zabronienia noszenia mundurów wojskowych z dystynkcjami i odznakami wojskowymi przez osoby niepozostające w czynnej służbie wojskowej.

Za Wojewodę:
(—) *Stoch*, w/z. Naczelnika Wydziału Wojskowego.

DOWÓDZTWO OKRĘGU
WOJSKOWEGO ŚLĄSK
Katowice, dnia 21 listopada 1945 r.

Rozkaz Nr 253.

W związku z niewłaściwym zachowaniem się niektórych wojskowych i zdemobilizowanych na terenie D. O. W. Śląsk jak również nieprzestrzeganie przepisów rozkazu Naczelnego Dowództwa Nr. 215 z dnia 19. 9. 1945 r. odnośnie umundurowania, co rzuca cień na dobre imię żołnierza polskiego rozkazuję:

1. Dowódcom Formacyj, Komendantom Garnizonów, Komendantom Wojskowym Miast i całemu korpusowi oficerskiemu ściśle kontrolować w swoich rejonach wykonanie rozkazu Nacz. D-twa Nr. 215 z dn. 1945 r.
2. Żołnierze czynnej służby i zdemobilizowani obowiązani są we wszystkich miastach i wsiach Okręgu Wojskowego Śląskiego meldować swoje przybycie lub przejazd w Komendanturach Wojskowych, a w miejscowościach gdzie nie ma Komendantur w Wydz. Wojskowych Starostw, względnie u wójta lub sołtysa.
   W dokumentach winien być odnotowany przez wyżej wymienione Władze czas zgłoszenia przybycia, oraz wyjazdu z danej miejscowości. Żołnierze i zdemobilizowani, którzy nie zastosują się do tego przepisu będą aresztowani za włóczęgostwo.
3. Przypominam punkt 2 i punkt 6 rozkazu Naczelnego Dowództwa Nr. 215 dotyczące umundurowania:
   „Punkt 2. Pod nazwą „mundur wojskowy“ uważać należy strój ściśle ustalonego wzoru wojskowego, z pasem głównym, naramiennikami, z dystynkcjami na kołnierzu oraz z orzełkiem i dystynkcjami na czapce.
   Strój kroju wojskowego bez wymienionych wyżej dystynkcyj i odznak nie może być traktowany jako mundur wojskowy.
   Punkt 6. Wszystkie osoby nieprawnie używające munduru z dystynkcjami i odznakami wojskowymi, ujawnione wskutek kontroli dokumentów należy zatrzymywać i przekazywać organom Milicji Obywatelskiej celem sporządzenia odpowiednich protokółów w celu pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej.“
4. Zdemobilizowani, nieposiadający cywilnego ubrania mogą nosić umundurowanie wojskowe, bez pasa głównego, naramienników, dystynkcyj na kołnierzu i orzełka na czapce.

Wykonanie niniejszego rozkazu powierzam Komendantom Wojskowym, Wydziałom Wojskowym Starostw, wójtom i sołtysom.

D-ca Okręgu Wojskowego Śląsk
Bohater Związku Radzieckiego
(—) *Popławski*, Gen. Broni
Szef Sztabu D. O. W. Śląsk
(—) *Siwicki*, Gen. Bryg.

WOJSKO POLSKIE
NACZELNE DOWÓDZTWO
M. p. dnia 19-go września 1945 r.

Rozkaz Nr 1215.

Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1945 r. zabroniono noszenia mundurów wojskowych z dystynkcjami i odznakami wojskowymi przez osoby nie pozostające w czynnej służbie wojskowej.

Zarządzenie to wywołane zostało tym, że znaczna ilość oficerów, podoficerów i szeregowych wracających z niewoli, zwolnionych do rezerwy w związku z zakończeniem wojny, lub przeniesionych do służby stałej w administracji cywilnej w dalszym ciągu nieprawnie używa mundurów z dystynkcjami i odznakami wojskowymi. — Nadto stwierdzono, że elementy podejrzane wykorzystują mundury wojskowe dla osiągnięcia przestępczych celów, co podrywa autorytet Wojska Polskiego.

Winni naruszenia tego zarządzenia pociągani będą do odpowiedzialności karnej.

W wykonaniu § 6 powołanego wyżej zarządzenia, rozkazuję:

1) Za odbywających czynną służbę wojskową uważać należy tylko tych oficerów, podoficerów i szeregowców, którzy pełnią służbę w jednostkach, oddziałach, urzędach i instytucjach wojskowych na stanowiskach etatowych.
2) Pod nazwą „mundur wojskowy" uważać należy strój ściśle ustalonego wzoru wojskowego, z pasem głównym, naramiennikami, z dystynkcjami na kołnierzu oraz z orzełkiem i dystynkcjami na czapce. Strój kroju wojskowego bez wymienionych wyżej dystynkcji i odznak nie może być traktowany jako mundur wojskowy.
4) Wszyscy dowódcy okręgów wojskowych, jednostek i oddziałów oraz szefowie urzędów i instytucji wojskowych zarządzą ścisłą kontrolę dokumentów osób wojskowych w trybie nadzoru przez komendantów garnizonów, jak również drogą wyznaczenia specjalnych patroli oficerskich i podoficerskich dla sprawdzenia dowodów wojskowych oficerów, podoficerów i szeregowców. Sprawdzanie dokumentów wykonywać należy nietylko na ulicach lecz również w innych miejscach publicznych (teatrach, klubach, kinoteatrach, restauracjach, kawiarniach itp.).
5) Do dokonywania kontroli dowodów wojskowych, upoważniam:
   a) wszystkich oficerów i podoficerów starszych stopni w stosunku do oficerów i podoficerów młodszych stopni,
   b) wszystkich oficerów — w stosunku do podoficerów i szeregowców,
   c) wszystkich oficerów i podoficerów — w stosunku do szeregowców.

Obowiązkiem wszystkich szeregowców, podoficerów i oficerów jest bezwarunkowo okazywanie swoich dokumentów na żądanie wojskowych starszych stopni.

6) Wszystkie osoby nieprawnie używające munduru z dystynkcjami i odznakami wojskowymi, ujawnione wskutek kontroli dokumentów należy zatrzymywać i przekazywać organom milicji obywatelskiej celem sporządzenia odpowiednich protokółów w celu pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej.
7) Zabraniam używania mundurów z dystynkcjami i odznakami wojskowymi przez oficerów i podoficerów rezerwy i stanu spoczynku z wyjątkiem Świąt Narodowych i Państwowych, jak np. 1-go, 3-go i 9-go maja, 22-go lipca, w które to dni noszenie tych mundurów jest dozwolone, a także w wypadkach nadzwyczajnych określonych rozkazem Min. Obrony Narodowej, lub odnośnego Dowódcy Okręgu Wojskowego.
8) Prawo stałego noszenia munduru z dystynkcjami i odznakami wojskowymi przez oficerów rezerwy i stanu spoczynku nadaje w wypadkach wyjątkowych indywidualnie Minister Obrony Narodowej. W tych wypadkach oficerowie rezerwy i stanu spoczynku winni posiadać przy sobie odpowiednie zezwolenie Ministra Obrony Narodowej.
9) Dowódcy jednostek, oddziałów, urzędów i instytucyj wojskowych zaopatrzą wszystkich oficerów w legitymacje oficerskie z fotografiami, szeregowych zaś w książeczki służbowe ustalonego wzoru. Do dnia 15-tego października 1945 r. przeprowadzić przerejestrowanie wszystkich legitymacyj oficerskich i książeczek szeregowych na podstawie specjalnej instrukcji. Dokumenty wojskowe nie posiadające adnotacji o przerejestrowaniu po 15-ym październiku br. uważane będą za nieważne.
10) Rozkaz niniejszy podać do wiadomości wszystkich oficerów, podoficerów i szeregowców oraz ogłosić przez rozplakatowanie we wszystkich miastach i zaludnionych miejscowościach.

Z-ca Nacz. Dowódcy W. P. do spraw polit.-wychow.
(—) *Marian Spychalski*, gen. dyw.
w/z. Nacz. Dowódcy Wojska Polskiego
(—) *Władysław Korczyc*, Gen. broni
w/z. Szefa Sztabu Gen. Wojska Polskiego
(—) Jan *Rotkiewicz*, Gen. bryg.

484.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr. Sm. III. 9/g/7 Katowice, dnia 31. 10. 1945 r.

w sprawie zmiany przepisów o komunalnym podatku od publicznego wyświetlania filmów i w sprawie poboru opłat na rzecz P. C. K. oraz Fundusz Pracy.

Do wszystkich Wydziałów Powiatowych i Zarządów Miejskich miast wydzielonych.

Odpis okólnika Ministerstwa Administracji Publicznej Nr 53 z dnia 15 października 1945 r. Nr III. S. 13740/45 — w sprawie nowych przepisów o komunalnym podatku od publicznego wyświetlania filmów i sprawy poboru opłat na rzecz P. C. K. oraz Funduszu Pracy przesyłam do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

W razie potrzeby polecam zawiadomić o tym zarządzeniu zainteresowanych gmin wiejskich i miast wydzielonych.

W o j e w o d a :
w/z. (—) Płk. *Ziętek*, Wicewojewoda

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
Nr. III. S. 13740/45
Warszawa, dnia 15 października 1945 r.

OKÓLNIK Nr 53

w sprawie zmiany przepisów o komunalnym podatku od publicznego wyświetlania filmów i w sprawie poboru opłat na rzecz P. C. K. oraz Fundusz Pracy.

Do Obyw. Wojewodów (wszystkich.)

Ministerstwo Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministerstwem Informacji i Propagandy zawiadamia, że w najbliższym czasie zostanie wydane nowe rozporządzenie wykonawcze do art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454), które znacznie uprości pobór podatku komunalnego od publicznego wyświetlania filmów przez wprowadzenie jednakowej stawki dla wszystkich miejscowości i wszystkich rodzajów filmów.

Według tego rozporządzenia, poczynając od dnia 1-go czerwca b. r. stawka podatku wynosić będzie bez względu na rodzaj wyświetlanego filmu i miejscowość, w której film jest wyświetlany 15% cen biletów wstępu. Od podatku wolne będą kina objazdowe, a to ze względu na ich zadanie obsługiwania nawet małych osiedli oraz z uwagi na ich małą dochodowość lub nawet deficytowość.

Podatek od kin posiadać będzie nadal charakter podatku pośredniego, obciążającego osoby, wykupujące bilety wstępu na przedstawienie i wpłacany będzie przez kierownictwa poszczególnych kinoteatrów do kas właściwych związków samorządowych za każdy program oddzielnie, w ciągu dni 2-ch po zakończeniu tego programu, t. j. po zejściu filmu z ekranu, po potrąceniu 3% zainkasowanych kwot tytułem wynagrodzenia za pobór.

Dla kontroli wymiaru i poboru podatku zarządy gmin otrzymywać będą od kierownictwa kinoteatrów przed rozpoczęciem każdego programu bloczki biletów wstępu dla sprawdzenia ilości biletów uczynienia odpowiedniej adnotacji na grzbietach bloczków o dokonanym sprawdzeniu i ostemplowaniu poszczególnych biletów oraz wciągnięcia bloczków do specjalnej ewidencji, prowadzonej w celach kontrolnych. Ewidencja ta winna być wykorzystywana podczas rozliczania się kierownictw kinoteatrów z inkasa podatku.

Poza tym zarządy gmin wykonywać będą kontrolę sprzedaży biletów w lokalach i kasach kinoteatrów.

Wpłata podatku następować będzie na podstawie obrachunku sporządzonego przez kierownictwo kinoteatru i sprawdzonego przez zarząd gminy.

W razie ujawnienia sprzedaży biletów wstępu poza kontrolą podatkową, właściwy zarząd gminy wymierza podatek na cały czas trwania tego programu, podczas wyświetlenia którego przestępstwo zostało popełnione, przyjmując za podstawę do obliczenia podatku stosowane przez kierownictwo kinoteatru najwyższe ceny biletów oraz rozporządzalną ilość miejsc.

Podany wyżej tryb postępowania winien być niezwłocznie zastosowany.

W tym też celu Ministerstwo Informacji i Propagandy wydało podległym sobie kierownictwom kinoteatrów zarządzenie, aby podatek od biletów wstępu na programy wyświetlanie których rozpoczęto po dniu 31 sierpnia b. r. wpłacany był do kas związków samorządowych bieżąco t. j. w ciągu 2-ch dni po zdjęciu filmu z ekranu.

Jeśli chodzi o należności z tytułu podatku komunalnego od kin z okresu przed dniem 1. września r. b., to należności te dzieli się na dwie części, z których pierwsze dotyczy okresu do 31-go maja b. r. włącznie, czyli okresu obowiązywania §§ 82—92 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 113, poz. 937) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 sierpnia 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu o podatku komunalnym od publicznego wyświetlania filmów (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 464), uzupełnionego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewn. z dnia 20 lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 417); druga natomiast część dotyczy okresu od 1 czerwca do 31 sierpnia b. r., który to okres objęty już będzie nowym rozporządzeniem wykonawczym.

Wobec tego, że w okresie przed 1 czerwca b. r. sprawa kinematografii nie była jeszcze należycie uporządkowana i kina ze względu na warunki gospodarcze walczyły w tym czasie z dużymi trudnościami inwestycyjnymi, jak również z uwagi na wkroczenie w tę dziedzinę czynnika państwowego i przekształcenie kinoteatrów w aparat państwowy o celu niedochodowym, zachodzi uzasadniona potrzeba umorzenia należności związków samorządowych z tytułu nieuiszczonego dotychczas podatku od publ. wyświetlania filmów za czas do 31 maja b. r. włącznie — co też Ministerstwo Administracji Publicznej zarządom gmin zaleca. Zarządy gmin mogą się w tym względzie oprzeć na postanowieniach art. 44 ust. (1) lit. f ustawy z dnia 23-go marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294).

Dla ułatwienia kinoteatrom spłacenia zaległości za czas od 1 czerwca do 31 sierpnia b. r. rozkłada się sumę należności, obliczonej podług nowego rozporządzenia wykonawczego do art. 18 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych na sześć równych rat miesięcznych, płatnych w pierwszej dekadzie każdego miesiąca, poczynając od m-ca września r. b.

Jeśli chodzi o pobór opłat na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża i opłat na rzecz Funduszu Pracy, to aczkolwiek pobór tych opłat łączy się z podatkiem komunalnym od publicznego wyświetlania filmów i zarządy gmin mają w tym względzie pewne ustawowe obowiązki, jednakże ze względu na to, że Ministerstwo Informacji i Propagandy zamierza sprawę powyższą uregulować w porozumieniu z właściwymi instytucjami w sposób odmienny niż dotychczas — Ministerstwo Administracji Publicznej zaleca wstrzymanie poboru tych opłat przez zarządy gmin. Zalecenie to jednak nie dotyczy poboru przez zarządy gmin opłat na rzecz F. P. K. i Funduszu Pracy od innych publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

Podając powyższe do wiadomości Obywatelom Wojewodom Ministerstwo poleca zawiadomić o tym zarządy gmin zainteresowanych i zarządzić, aby niezwłocznie zastosowały się do przytoczonych wyżej zasad.

w/z. Ministra:
(—) Dr *Żaruk Michalski*, Podsekretarz Stanu

485.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr Sm. III. 9/j/21 Katowice, dn. 19. listopada 1945 r.

w sprawie dopłaty na pomoc zimową do opłat administracyjnych i targowych.

Do wszystkich Wydziałów Powiatowych i Zarządów Miejskich miast wydzielonych.

W celach przyjścia z pomocą Wojewódzkiemu Komitetowi Pomocy Zimowej zarządzam pobieranie *od zaraz* dopłaty na pomoc zimową w wysokości *10%* od następujących opłat:

1) *wszelkich opłat administracyjnych*, pobieranych na zasadzie art. 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 62, poz. 454) zmienionej dekretem z dnia 13 kwietnia 1945 r. o reformie samorządowego systemu podatkowego (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 73),

2) *opłat targowych*, pobieranych na zasadzie art. 30 wspomnianej ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r.

Dopłaty na pomoc zimową w wysokości 10% od opłat administracyjnych i targowych należy pobierać narazie do dnia 31 marca 1946 r. i przekazywać *regularnie* 5-go dnia każdego miesiąca za ubiegły miesiąc na konto P. K. O. Nr 4777 — Wojewódzki Komitet Pomocy Zimowej — z wyraźnym zaznaczeniem celu przekazania.

Dopłaty należy prowadzić na rachunku sum przechodnich.

Pod żadnym warunkiem nie można dopłat na pomoc zimową zużywać na miejscowe potrzeby. Na wprowadzenie omawianych dopłat na pomoc zimową nie potrzeba formalnych uchwał rad terenowych.

Ob Ob. Starostowie jako Przewodniczący Wydziałów Powiatowych i Prezydenci miast dopilnują ścisłe wykonanie powyższego zarządzenia.

Wojewoda:
w/z. (—) Płk. *Ziętek*, Wicewojewoda

486.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Samorządowy
Nr. Sm. II. 4/59 Katowice, dnia 20 listopada 1945 r.

w sprawie przydzielania lokalu dla potrzeb instytucyj publicznych.

Ob. Ob. Starostom Powiatowym i Prezydentom miast wydzielonych Województwa Śląsko-Dąbrowskiego.

przesyła się do wiadomości i stosowania.

Szczególną uwagę Urząd Wojewódzki zwraca na pkt 8. pisma okólnego Ministerstwa, dotyczący budynków szkolnych. W sprawie tej Urząd Wojewódzki powołuje się na pismo okólne z dnia 12 czerwca r. b. Nr. Sm. I. 1/3 — 80, poleca Ob. Ob. Starostom i Prezydentom miast dołożyć wszelkich starań, aby budynki szkolne, zajmowane na cele niezgodne z ich przeznaczeniem, były oddane na użytek szkół i pomieszczenia pomocniczych urządzeń szkolnych. Za Wojewodę:
(—) Dr *Karczewski*, Naczelnik Wydziału Sam.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
L. III. S. 11169/45
Warszawa, dnia 16 października 1945 r.

PISMO OKÓLNE.

Przydzielenie lokalu dla potrzeb instytucyj publicznych.

Do Obywateli Wojewodów (wszystkich) i Pełnomocników Rządu R. P.

Do wiadomości Ministerstwa Administracji Publicznej doszło, że Urzędy Wojewódzkie i Starostwa przy przydzielaniu lokali urzędom i władzom nie zawsze kierują się względami, celowości i istotnych potrzeb odnośnych instytucyj publicznych. Tego rodzaju dowolność sprawia, że lokale posiadające odpowiednie urządzenia nie służą właściwemu przeznaczeniu, a urządzenia te pozostają bezużyteczne, podczas, gdy właściwe instytucje dla braku odpowiednio urządzonych pomieszczeń nie mogą wykonywać swych elementarnych zadań.

Zdarzają się np. wypadki, że urzędy względnie instytucje zająwszy lokal, były następnie bez uprzedniego porozumienia usuwane przez inne urzędy i to w ten sposób, że nie mogły się przygotować do uporządkowanej przeprowadzki. Ministerstwo podkreśla, że tego rodzaju postępowanie nie może być nadal tolerowane.

Ministerstwo prosi przeto Ob. Wojewodów, by rozciągnęli należyty nadzór nad działalnością tych organów kwaterunkowych, które przydzielają lokale dla potrzeb instytucyj publicznych i polecili im kierować się przy przydzielaniu lokali takim instytucjom następującymi zasadami:

1) Lokale nie zniszczone, stanowiące własność lub użytkowane przez instytucje publiczne przed wojną powinny z reguły pozostawać w ich użytkowaniu o ile instytucje takie lub urzędy, które przejęły ich funkcje, nadal są czynne.

2) Lokale nie zniszczone, które nie stanowiły własności względnie nie były w użytkowaniu instytucyj publicznych, a przydzielone zostały tym instytucjom w okresie okupacji i dla ich potrzeb odpowiednio urządzone, winny, o ile szczególne potrzeby mieszkaniowe temu nie stoją na przeszkodzie, nadal pozostać w użytkowaniu tych instytucyj.

3) W braku takich lokali należy przydzielić instytucjom publicznym inne niezajęte lokale, najlepiej dostosowane do potrzeb tych instytucji. Gdy i takich lokali nie ma, mogą być wyjątkowo zajmowane lokale mieszkalne. W tych przypadkach jednak postępować należy szczególnie oględnie, zbadawszy uprzednio wszystkie możliwości innego rozwiązania sprawy pomieszczenia dla danych instytucji publicznych.

4) Rozmieszczenie biur instytucyj publicznych winno być zawczasu rozplanowane, aby uniknąć przypadkowości, co często prowadzi do niepożądanej konieczności przerzucania biur takich instytucyj z lokalu do lokalu.

5) W wypadkach wyjątkowych, gdy nie da się uniknąć konieczności zmiany decyzji co do przydziału lokalu, należy dać urzędom i władzom odpowiedni okres czasu na przygotowanie się do uporządkowanej przeprowadzki.

6) Na ziemiach Odzyskanych należy przestrzegać zasady, by pomieszczenia po niemieckich instytucjach publicznych z reguły były przydzielane takim polskim instytucjom, które stanowią ich odpowiednik w organizacji administracji polskiej (np. pomieszczenia po b. Finanzamtach dla Urzędów Skarbowych, gmachy szkolne dla potrzeb szkolnictwa, budynki Banku Rzeszy — dla biur Polskiego Banku Narodowego i t. p.).

7) Usuwanie jednych urzędów przez drugie z zajmowanych pomieszczeń przy użyciu siły, w żadnym wypadku nie powinno mieć miejsca, i winnych naruszenia tej zasady należy pociągać do odpowiedzialności.

8) Budynki i lokale szkolne oraz bursy dla młodzieży szkolnej mogą być przydzielane na pomieszczenia biur instytucyj publicznych wyłącznie w porozumieniu i za zgodą władz szkolnych, a tam, gdzie to bez zgody tych władz nastąpiło, należy sprawę lokali szkolnych uzgodnić z tymi władzami, by do nowego roku szkolnego *1945/46* zabezpieczyć odpowiednie budynki dla szkół i pomieszczeń pomocniczych urządzeń szkolnych.

Sprawa przydziału lokali na potrzeby instytucyj publicznych w miastach: Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Poznaniu, Katowicach i Lublinie będzie m. in. uregulowana w opracowanym obecnie projekcie dekretu o publicznej gospodarce lokalami, przeto tam dopuszczalne są odchylenia od wymienionych zasad. To samo dotyczy miast szczególnie zniszczonych wskutek działań wojennych.

Podsekretarz Stanu:
(—) Dr *Żaruk Michalski*

487.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Samorządowy
L. dz. Sm. III. 25/33 Katowice, dn. 20 listopada 1945 r.

w sprawie zużycia wpływów z 20% podwyżki podatku gruntowego i od nieruchomości na budowy i odbudowy szkół.

Do Ob. Starostów jako Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów miast wydzielonych.

Okólnikiem Nr 176/45 z dnia 31 lipca b. r. Nr. Sm. III. 25/33 — nakazano związkom samorządowym założyć w księgach kasowych osobne konto na wpływy podatkowe uzyskane na cele budowy i odbudowy szkół.

Urząd Wojewódzki wyraża swą zgodę na dokonanie wydatków z tych kwot w bieżącym okresie budżetowym z zastrzeżeniem, że w żadnym przypadku wpływy z podwyższonych stawek podatku gruntowego i podatku od nieruchomości na budowę i odbudowę szkół nie mogą być przeznaczone na inne cele szkolne, jak zakup sprzętu, opału, opłacenie czynszu i t. p. Osiągniętą ewentl. oszczędność wskutek mniejszej sumy wydatków na budowę i odbudowę szkół aniżeli wpływy z podwyższonych stawek podatkowych na ten cel w danym okresie budżetowym należy przeznaczyć na stworzenie funduszu budowy i odbudowy szkół, zgodnie z przepisami § 28 rozporządzenia z dnia 6. 12. 1932 r. o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych.

Podwyższone stawki podatkowe na cele budowy i odbudowy szkół w podatku gruntowym i od nieruchomości są zużywane jako podatek celowy na szkolnictwo danych gminnych względnie miejskich związków samorządowych.

Za Wojewodę:
(—) Dr *Karczewski,* Naczelnik Wydziału Samorz.

488.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Pracy i Opieki Społecznej
Nr. PO. Inw. 151/27/45
Katowice, dnia 28 listopada 1945 r.

PISMO OKÓLNE.

Obyw. Starostowie Powiatowi i Prezydenci miast wydzielonych.

Urząd Wojewódzki przesyła w załączeniu instrukcje z dnia 27. XI. 1945 r. Nr. PO. Og. 1j/10/45 dla specjalnych Referatów (podreferatów) Opieki nad Inwalidami Wojen. *do użytku służbowego.*

Za Wojewodę:
(—) *Grześkowiak,* p. o. Kierownika Oddziału

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Nr. P. O. Og. 1j/10/45.
Katowice, dnia 27 listopada 1945 r.

INSTRUKCJA

dla specjalnych Referatów (podreferatów) opieki nad inwalidami wojennymi, utworzonych na podstawie zarządzenia z dnia 10 lipca 1945 r. Nr P. O. Inw. 147/7/45 (okólnik Nr 139/45).

I. Przepisy ogólne.

Użyte w instrukcji niniejszej skróty: „ust. inw.“ oznaczą ustawę z dnia 17. 3. 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim w brzmieniu Obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społ. z dnia 7. 6. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr *22,* poz. 131) — „rozk. wyk.“ — rozporządzenie Ministra Opieki Społ. i Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 5/35 r., poz. *32).*

II. Przepisy szczegółowe.

Zakres działania Referatów (podreferatów) opieki nad inwalidami wojennymi winien obejmować całokształt opieki nad inwalidami wojennymi i pozostałymi po nich rodzinami i iść w kierunku wyzyskania wszelkich możliwości w granicach swoich kompetencyj, aby ofiarom wojny przyjść z najwydatniejszą pomocą nietylko przy uzyskaniu praw ustawą zagwarantowanych, lecz także i przy załatwianu innych spraw i potrzeb codziennego życia.

W szczególności pomoc i porada fachowa Referatów (podreferatów) opieki winna być stosowana w sprawach:

1) zgłaszania roszczeń inwalidzkich na podstawie art. 31 ust. inw. Roszczenia do zaopatrzenia ze Skarbu Państwa na podstawie ust. inw. zgłaszać mogą obecnie jedynie osoby, które pełniły służbę wojskową w armii polskiej wzgl. wojskowych antyfaszystowskich organizacjach podziemnych i partyzanckich po 1 września 1939 r. i wskutek tej służby doznały uszkodzenia zdrowia z powodu choroby lub kalectwa. Roszczenia do zaopatrzenia muszą być zgłoszone pod rygorem utraty prawa w ciągu jednego roku od daty zwolnienia z wojska wzgl. zawarcia pokoju albo od daty powrotu do kraju, o ile osoby takie z uzasadnionych powodów przebywały zagranicą. Podania te należy kierować do właściwego według miejsca zamieszkania inwalidów Starostwa powiatowego, posiadającego Referat spraw inwalidów wojennych (p. zarządzenie z dnia 3. 3. 1945 r. L. dz. Inw. 341/15/11 z dnia *28.* 7. 1945 r. Nr P. O. 1j/3/45 w sprawie utworzenia Referatów spr. inw. woj. oraz z dnia *26.* 8. 1945 r. Nr P. O. Inw. 147/9/45 w sprawie likwidacji Re-

feratu w Będzinie i przydzielenia do Referatu w Katowicach).

Pozostali po poległych i zmarłych w czasie służby wojskowej (wdowy, sieroty, rodzice) wnoszą podania o zaopatrzenie do Izby Skarbowej — Wydział Emerytur i Rent w Katowicach.

2) Uzyskania zajęcia zarobkowego stosownie do kwalifikacyj zawodowych i stanu fizycznego.
W tym przedmiocie należy stosować postanowienia, zawarte w artykułach 59—63 ust. inw. oraz §§ 197—206 przep. wyk. i wydanych późniejszych zarządzeń.

3) Opieki dla inwalidów ociemniałych na zasadach postanowień §§ 185—191 przep. wyk. i art. 51 ust. inw.

4) Opieki nad sierotami odnośnie umieszczania w zakładach opiekuńczych (§§ 192—196 przep. wyk.) i korzystania z ulg w szkołach wyższych, średnich, ogólnokształcących i zawodowych — art. 54 ust. inw.

5) Umieszczania inwalidów ciężkoposzkodowanych na stałe lub czasowo w zakładach opiekuńczych — art. 55 ust. inw. i §§ 178—184 przep. wyk.

6) Szkolenia i porady zawodowej inwalidów — art. 53 ust. inw. i §§ 173—177 przep. wyk.

7) Czuwania nad wykonaniem postanowień zarządzenia Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 25. 6. 1945 r. Nr P. O. Inw. 1j/3/45 w sprawie powoływania przedstawiciela inwal. woj. do komisyj różnego typu.

8) Czuwania nad należytym wykonaniem postanowień w sprawie przydziału lokali handlowych, kiosków i koncesyj, zarezerwowanych inwalidom woj.

9) Związanych z uzyskaniem innych uprawnień, wynikających z ust. inw. jak wypłata renty, leczenie, protezowanie, zwrot kosztów podróży, wydanie książeczki inwalidzkiej, kapitalizacja renty, pomocy materialnej i t. p.

10) Sprawy przyznania zapomóg doraźnych z kredytów dla inwalidów wojennych i pozostałych po nich rodzin.

III. Przepisy końcowe.

Nadzór nad Referatami (podreferatami) opieki przy Starostwach i Zarządach miast wydzielonych sprawuje specjalny Referat Opieki nad inwalidami wojen. przy Wydziale Pracy i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego. Inicjatywa i wnioski Referatów (podref.) opieki przy Starostwach i Zarządach Miejskich w sprawach pomocy i opieki nad inwalidami wojen. winne być uzgodnione z Referatem opieki przy Urzędzie Wojewódzkim.

Wojewoda:
w/z. (—) Płk. *Ziętek,* Wicewojewoda

489.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Wydział Ogólny —

L. dz. 42/c/5/45. Katowice, dnia 28. XI. 1945 r.

Utworzenie konsulatu szwedzkiego na obszar Gdańska i Gdyni.

Ob. Ob. Naczelnicy Wydziałów, Starostowie Pow. i Grodzcy, Prezydenci miast wydzielonych.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski podaje do wiadomości, że Prezydent Krajowej Rady Narodowej w dniu 15. X. 1945 r. w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej uznał w charakterze Konsula Szwedzkiego na obszar Gdańska i Gdyni z siedzibą w Gdańsku Pana *Einara Rolfa Ytlerberga,* Konsula Generalnego, i udzielił jego listom komisyjnym exequatur.

W związku z tym Urząd Wojew. Śl.-Dąbr. prosi w wypadkach, gdy zajdzie potrzeba udzielić wszelkiej pomocy Panu Einarowi Rolfowi Ytlerbergowi przy spełnianiu jego obowiązków służbowych.

Za Wojewodę:
(—) Dr *Wierzbiański,* Naczelnik Wydz. Ogólnego

490.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

L. dz. 2063/Wojsk. Warszawa, dnia 7 grudnia -945 r.

Do Ob. Ob Wojewodów (wszystkich), Przydentów m. st. Warszawy i Łodzi.

OKÓLNIK Nr 75
w sprawie zarządzenia dotyczącego wypłat zasiłków rodzinom wojskowych.

W związku z wejściem w życie z dniem 19 października 1945 r. Dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy WP. oraz zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202), który w art. 29 uchylił moc obowiązującą wszelkich przepisów prawnych w sprawach objętych powyższym dekretem — Ministerstwo Administracji Publicznej zawiadamia, iż:

I. 1) członkom rodzin żołnierzy zaginionych bez wieści na terenie działań wojennych,

2) członkom rodzin żołnierzy zmarłych oraz poległych podczas pełnienia czynnej służby wojskowej oraz

3) członkom rodzin żołnierzy, którzy podczas pełnienia czynnej służby wojskowej utracili zdrowie co najmniej w 30% zdolności do pracy w związku przyczynowym ze służbą wojskową — uprawnionym do pobierania zasiłków na zasadzie art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196) wobec wejścia w życie z dniem 19. X. 45 r. Dekretu z dnia 18. VII. 45 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy WP. oraz zdemobilizowanych żołnierzy (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202) i uchylenia w art. 29 wspomnianego Dekretu mocy obowiązującej ustawy z dnia 30 marca 1939 r. a tym samym również i mocy obowiązującej art. 10 tej ustawy — przysługującej do dnia 19. X. 1945 r. wyżej wymienionym rodzinom prawo do pobierania zasiłków — z braku podstawy prawnej wygasło z tym dniem, tj. z dniem 19. X. 45 r.

Wyżej wymienionym kategoriom osób należy odmówić dalszych wypłat zasiłków, jako nieuprawnionym, bo nie objętych przepisami cytowanego na wstępie Dekretu.

Członkom takich rodzin przysługują obecnie uprawnienia, wynikające z ustawy z dnia 17. III. 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim, ogłoszonej w brzmieniu obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7. VI. 45 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 131). W tym celu zainteresowane osoby należy kierować do referatów inwalidzkich przy Starostwach, celem przyznania im zaopatrzenia specjalnego.

II. Rodzinom żołnierzy, powołanych do czynnej służby wojskowej w roku 1939 i przebywającym dotąd poza granicami Państwa, pobierającym zasiłki przyznawane im na zasadzie przepisów ustawy z dnia 30. III. 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 196) wobec uchylenia mocy obowiązującej powyższej ustawy z dniem 19. X. 1945 r. przepisem art. 29 Dekretu z dnia 18. VII. 45 r. (Dz. U. R. P. Nr 34- poz. 202) — należy odmówić dalszych wypłat zasiłków, jako nieuprawnionym, bo nie objętych przepisami wspomnianego dekretu.

Żołnierze ci nie mogą być oficjalnie traktowani jako pełniący służbę w Wojsku Polskim, przede wszystkim z tych względów, iż fakt tej służby nie może być urzędowo stwierdzony. Nie jest także oficjalnie wiadomym, gdzie ci żołnierze obecnie znajdują się i czy w ogóle pozostają przy życiu. Stanu tego nie mogą obalić nawet wiadomości posiadane przez rodziny poszczególnych żołnierzy, jako pochodzące ze źródeł nieurzędowych, nie mogące w żadnym wypadku mieć prawnej mocy dowodowej.

III. Zgodnie z brzmieniem art. 2 lit. a) Dekretu z dnia 18. VII. 1945 r., iż prawo do pomocy i zasiłków gaśnie z dniem następującym po dniu zwolnienia żołnierza ze służby wojskowej — rodziny żołnierzy, którzy zostali zdemobilizowani na zasadzie Dekretu z dnia 10. VIII. 1945 r. o częściowej demobilizacji żołnierzy armii czynnej (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 187) — utraciły na przyszłość tj. z dniem zwolnienia żołnierza z wojska, prawo do pomocy i zasiłków. Rodzinom tym należy odmówić dalszych wypłat zasiłków.

W przypadkach tych rodziny żołnierzy zdemobilizowanych tracą prawo do zasiłków, nabywają je jednak na zasadzie art. 14 § 1 Dekretu z dnia 18 lipca 1945 r.

sami żołnierze zdemobilizowani przez okres 6 miesięcy, licząc od dnia zwolnienia z wojska i to tylko ci, którzy mogą wykazać się świadectwem lekarskim, iż są niezdolni do pracy zarobkowej, jak również ci, którzy mogą wykazać się zaświadczeniem wystawionym przez Państwowy Urząd Zatrudnienia, właściwy według miejsca zamieszkania zdemobilizowanego żołnierza, iż pomimo zarejestrowania się w Państwowym Urzędzie Zatrudnienia w celu otrzymania pracy zarobkowej, pracy takiej nie otrzymał, względnie w przypadkach, gdy zaofiarowana i wykonywana praca zarobkowa przynosi zdemobilizowanemu żołnierzowi dochód niższy od kwoty przysługującego miesięcznie zasiłku.

IV. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 1 Dekretu z dnia 18. VII. 1945 r. — prawo do pomocy i zasiłków przysługuje w czasie pokoju członkom rodzin żołnierzy, pełniących służbę wojskową niezawodowo, o ile stan materialny rodziny, w każdym konkretnym wypadku przed odejściem jedynego żywiciela do wojska, był tego rodzaju, iż odpowiadał wymogom art. 3 powołanego wyżej Dekretu.

Za żołnierzy, pełniących służbę wojskową niezawodowo, czyli za żołnierzy niezawodowych, należy uważać:

a) oficerów niezawodowych, odbywających czynną służbę wojskową,
b) podoficerów niezawodowych, odbywających czynną służbę wojskową, oraz
c) szeregowców odbywających czynną służbę wojskową.

Natomiast w czasie wojny oraz w wypadku zarządzonej mobilizacji — prawo do pomocy i zasiłków przysługuje także członkom rodziny oficerów i podoficerów zawodowych, przy zachowaniu przepisu art. 3 wspomnianego Dekretu.

Tym samym anuluję dotychczasowe zarządzenie Biura Wojskowego dotyczące odmawiania rodzinom oficerów W. P. prawa do przyznawania zasiłków w wypadkach zasługujących na uwzględnienie.

W celu zapewnienia, aby bieżące wypłaty zasiłków były w przyszłości dokonywane w oparciu i na zasadach podanych w Dekrecie z dnia 18. VII. 45 r. i w rozporządzeniu wykonawczym, do tegoż Dekretu z dnia 31. X. 45. (Dz. U. R. P. Nr 49 poz. 277) — proszę Obyw. Wojewod. (Prezydenta miasta) o wydanie podległym Starostwom grodzkim i powiatowym polecenia przeprowadzenia ścisłej kontroli bieżących akt zasiłkowych pod względem merytorycznym.

wz. Ministra
(—) Dr Żaruk-Michalski, Podsekr. Stanu

491.

MINISTERSTWO ADMIN. PUBLICZNEJ.
Departament Polityczny
L. dz. II. P. 16180/45 Warszawa, 18. X. 1945.

PISMO OKÓLNE

w sprawie wyjaśnienia przepisów ustawy o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów.

Do Ob. Ob. Wojewodów Warszawskiego, Łódzkiego, Poznańskiego, Pomorskiego, Gdańskiego, Śląsko-Dąbrowskiego, Krakowskiego, Kieleckiego oraz Prezydenta m. Łodzi.

W związku z wątpliwościami, jakie nasuwały się władzom administracyjnym praw interpretowania ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17 poz. 96) odnośnie grup uprzywilejowanych przez okupanta (art.9. cyt. ust.), Ministerstwo Administracji Publicznej podaje do wiadomości, iż kwestia ta była przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego w trybie art. 41 prawa o ustroju sądów powszechnych, który na posiedzeniu w dniu 26 września b. r. w komplecie całej Izby Karnej powziął uchwałę następującej treści:

1. Fakt zaliczenia po dniu 31 sierpnia 1939 r. na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej wcielonych przemocą przez okupanta do Rzeszy Niemieckiej oraz na obszarze b. Wolnego Miasta Gdańska obywateli polskich do narodowości, stanowiących grupy uprzywilejowane przez okupanta (Rosjanie, Ukraińcy, Białorusini i inni), nie powoduje potrzeby wystąpienia przez te osoby z wnioskiem o rehabilitację przewidzianej w art. 9 ustęp 1 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17 poz. 96) w tych przypadkach, gdy osoby te do dnia 31 sierpnia 1939 r. należały do innych narodowości niż polska.

2. Osoby wymienione w punktcie 1. mają udowodnić fakt należenia przed dniem 31 sierpnia 1939 r. do innych narodowości, niż polska przed władzami administracyjnymi, powołanymi do wydania dowodów tożsamości.

Ministerstwo Administracji Publicznej prosi o powyższym powiadomić podległe sobie urzędy.

(—) A. Grabowski, Dyr. Depart.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBR.
Wydział Społecz.-Polit. Katowice, 3. XII. 1945.
Nr SP. II. 74c/ 555

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Grodzcy oraz Prezydenci miast wydzielonych (wszyscy).

Urząd Wojewódzki udziela do wiadomości i zastosowania.

Za Wojewodę:
(—) Świerzowski, p. o. Nacz. Wydz.

492.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
L. dz. III. S. 19155/45 Warszawa, dnia 20 listop. 1945 r.

PISMO OKÓLNE

w sprawie zaopatrzenia emerytalnego b. pracowników samorządowych z terenów znajdujących się obecnie poza granicami Państwa.

Do Obywateli Wojewodów (wszystkich), Ob. Ob. Prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi oraz Pełnomocników Okręgowych Rządu R. P. dla Ziem Odzyskanych.

W związku z licznymi zapytaniami w sprawie zaopatrzeń emerytów związków samorządowych (względnie wdów lub sierot po nich pozostałych) z terenów znajdujących się obecnie poza granicami Państwa, którzy do 1. IX. 1939 r. pobierali albo przyznane mieli takie zaopatrzenia, Ministerstwo Administracji Publicznej wyjaśnia, że sprawa ta będzie uregulowana dekretem, którego projekt jest w opracowaniu.

Do czasu ukazania się takiego dekretu, Ministerstwo mając na uwadze potrzebę tymczasowego, życiowego unormowania tej kwestii, prosi Obywateli Wojewodów, Prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi oraz Pełnomocników Okręgowych dla Ziem Odzyskanych o stosowanie następujących zaleceń.

Ustawowy obowiązek pomocy osobom pozbawionym wszelkich środków do życia, ciąży na gminach ich miejsca zamieszkania. Z uwagi jednak na to, że możliwości finansowe gmin i miast niewydzielonych nie są w stanie sprostać takim ciężarom. Ministerstwo Administracji Publicznej zaleca powiatowym związkom samorządowym na terenie których zainteresowani emeryci zamieszkują, lub zarządom miejskim w miastach wydzielonych, wypłatę w formie zaliczkowej zaopatrzenia emerytalnego w. wysokości nominalnej, po uprzednim sprawdzeniu uprawnień petenta, jego wieku oraz stanu zdrowia.

O ile bowiem emeryt nie ukończył 60 roku życia, a stan jego zdrowia jest zadawalający, winien on zgłosić się do odpowiedniej pracy a o ile możności powinien być zatrudniony w administracji samorządowej lub państwowej, albo skierowany do pracy na ziemie odzyskane. Zaopatrzenie emerytalne może być płacone wtedy petentowi tylko do czasu uzyskania przezeń takiego zatrudnienia.

Ministerstwo zaleca wypłacenie także dodatku przejściowego, przewidzianego w dekrecie z dnia 29. 9. 1945 r. o dodatku przejściowym do zaopatrzeń emerytalnych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 239), którego stawki należałoby tutaj zastosować przez życiowo usprawiedliwioną analogię. W zasadzie więc zaopatrzenia emerytów sam. powinny być zrównane z emeryturami prac. państw.

Nie widząc podstawy do przerzucenia ciężarów z powyższego tytułu na powiatowe związki samorządowe i miasta wydzielone mając przy tym na uwadze trudną sytuację finansową tych związków, Ministerstwo Admini-

stracji Publicznej spowoduje pokrycie w swoim czasie wypłaconych kwot z części Komunalnego Funduszu Wyrównawczego, zdeponowanego w Banku Komunalnym w Łodzi.

Ministerstwo nie wątpi, że wchodzące tu w grę związki samorządowe pozytywnie ustosunkują się do powyższych zaleceń, idąc na rękę stosunkowo nielicznej grupie obywateli, którzy znaczną część swego życia i swej pracy poświęcili służbie w samorządzie terytorialnym i oczekują jakiegoś ludzkiego rozwiązania ich sytuacji.

Gdyby jednak właściwe związki samorządowe nie miały funduszów nawet na zaliczkową wypłatę zaopatrzeń emerytalnych, wówczas jedynym wyjściem z sytuacji będzie dostarczenie osobom uprawnionym koniecznych środków do życia w ramach opieki społecznej, przez gminę miejsca zamieszkania zainteresowanych.

Sprawa zaopatrzeń b. pracowników samorządowych z terenów znajdujących się poza granicami Państwa, którzy nabyli prawa emerytalne, ale do dnia 1 września 1939 r. byli czynnymi pracownikami, zostanie wyjaśniona w terminie późniejszym. Podsekretarz Stanu

(—) Dr *Żaruk-Michalski*

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr. Sm. I. 9/63. Katowice, dnia 29 listopada 1945 r.

Obywatelom Starostom jako
Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych
oraz Obywatelom Prezydentom Miast

powyższy odpis przesyłam do wiadomości i stosowania.

Emeryci powinni swoje uprawnienia emerytalne uzasadnić przede wszystkim dokumentami. W razie braku takich dokumentów mogą wymienieni emeryci przeprowadzić dowód z zeznania dwóch wiarogodnych świadków.

Akcja wypłaty zaliczkowych emerytur z całego powiatu — z wyjątkiem miast wydzielonych — powinna być zześrodkowana w wydziale powiatowym. Kwoty wypłaconych emerytur należy prowadzić na rachunku sum przechodnich.

Ob Starostowie wydadzą gminom swego powiatu odpowiednią instrukcję w sprawie informowania i kierowania wymienionych emerytów do wydziału powiatowego..

Wojewoda:

w/z. (—) Płk. *Ziętek,* Wicewojewoda

493.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Wydział Ogólny —

L. dz. Og. 6/25/45. Katowice, dn. 30 listopada 1945 r.

w sprawie zniesienia Pododdziału P. U. R. w Kładzku.

Ob. Naczelnicy Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego,
Ob. Starostowie Powiatowi i Grodzcy,
Ob. Prezydenci miast wydzielonych.

Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Zarząd Centralny Państwowego Urzędu Repatriacyjnego, przystosowując organizację Oddziałów P. U. R. do terytorialnego podziału administracji ogólnej na stopniu wojewódzkim i powiatowym na ziemiach odzyskanych, — zniósł Pododdział P. U. R. w Kładzku z powiatami: Kładzko, Bystrzyca, Ząbkowice, Rychbach i Wałbrzych, przydzielony dotychczas w drodze wyjątku do zakresu działania Wojewódzkiego Oddziału P. U. R. w Katowicach, a teren jego działania włączył do Oddziału Okręgowego P. U. R. na teren Śląska Dolnego z siedzibą w Lignicy.

Za Wojewodę:

(—) Dr *Wierzbiański,* Naczelnik Wydziału Ogólnego

494.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Wydział Ogólny —.

L. dz. 6/m/5/45. Katowice, dnia 1 grudnia 1945 r.

w sprawie likwidacji oddziałów T. Z. P. na powiaty Katowice, Bytom, Gliwice.

Ob. Ob. Starostowie Powiatowi i Grodzcy
Prezydenci miast wydzielonych.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski zawiadamia, że z dniem 1 listopada 1945 r. zostały zlikwidowane Wydziały Tymczasowego Zarządu Państwowego na powiaty Katowice, Bytom i Gliwice.

Agendy Wydziału pow. w Katowicach przejmą wydziały T. Z. P.:

Katowice miasto: na terenie gmin Brzezinka, Brzęczkowice, Janów, Mała Dąbrówka, Mysłowice, Panewniki, Piotrowice, Siemianowice, Szopienice i Wełnowiec — oraz Chorzów na terenie gmin Bańgów, Bielszowice, Bykowina, Chropaczów, Godula, Halemba, Kłodnica, Kochłowice, Kończyce, Lipiny, Łagiewniki, Makoszowy, Michałkowice, Nowa-Wieś, Nowy Bytom, Orzegów, Pawłów, Przełajka, Ruda, Świętochłowice.

Agendy powiat. Wydziałów w Bytomiu i Gliwicach przejęły Wydziały miejskie T. Z. P. w tych miastach.

Za Wojewodę:

(—) Dr *Wierzbiański,* Naczelnik Wydz. Ogólnego

495.

BIURO POSZUKIWAŃ ZAGINIONYCH
przy
Prezydium Krajowej Rady Narodowej
Warszawa, ul. Miejska Nr 4.

Warszawa, dnia 25 października 1945 r.

Do Wydziału Wojskowego
Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego.

W odpowiedzi na list w sprawie poszukiwania osób zaginionych L. dz. Wojsk. IV. 3/4/4038/45 komunikujemy, że do spraw repatriacji Polaków z terenów Z. S. S. R. uprawniony jest Główny Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji.

Dokładny adres: Główny Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji przy Ministerstwie Administracji Publicznej, Warszawa, Rakowiecka 4.

W sprawie powrotu należy przesłać podanie. Do podania konieczne jest załączenie dowodu obywatelstwa polskiego. Dowodem takim może być: metryka urodzenia, ślubu, chrztu, świadectwo szkolne, świadectwo pracy, względnie zaświadczenie Izby Skarbowej, iż dany obywatel uiszczał podatki.

Poszukujący rodzin mogą się zwracać do naszego biura.

Kierownik Biura.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Wojskowy

Nr. Wojsk. IV. 3/4/4396/45.

Katowice, dnia 3 grudnia 1945 r.

w sprawie repatriacji osób z terenów Z. S. R. R.

Ob. Ob. Starostowie — wszyscy,
Ob. Ob. Prezydent miasta w Bytomiu, Chorzowie, Gliwicach, Katowicach, Sosnowcu, Zabrzu, Opolu.

Powyższe przesyła Urząd Wojewódzki do wiadomości i wykorzystania.

(—) Dr *Skulicz,* Naczelnik Wydziału Wojskowego

496.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Wojskowy

Nr. Wojsk. II/25/4652/45. Katowice, dn. 3. XII. 1945 r.

w sprawie poszukiwania osób wojskowych przez ich rodziny.

Do

według rozdzielnika

Urząd Wojewódzki podaje do wiadomości obecnie obowiązujący adres w wypadku poszukiwania osób wojskowych przez ich rodziny który brzmi: Jednostka Wojskowa Numer Poczty Polowej 56703 Warszawa (I).

O powyższym uprasza się powiadomić natychmiast wszystkie Zarządy Miejskie i Gminne przy równoczesnym zarządzeniu uskutecznienia odnośnych poprawek w otrzymanym swego czasu zarządzeniu Urzędu Wojewódzkiego Wydział Wojskowy Nr. Wojsk. II/25/2608/45 z dnia 28 sierpnia 1945 r. dotyczącym powyższej sprawy.

Za Wojewodę:

(—) Mgr *Datoń,* wz. Naczelnik Wydz. Wojskowego

497.

STWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ.
. S. 17503/45.

Warszawa, dnia 14 listopada 1945 r.

sprawie przekazywania przedmiotów ofiarowanych na rzecz Skarbu Państwa.

Do Ob. Wojewodów (wszystkich),
Ob. Pełnomocników Okręgowych Rządu R. P. dla Ziem Odzyskanych,
Prezydentów miast w Warszawie i Łodzi.

Ministerstwo Skarbu informuje, że poszczególne władze i urzędy państwowe i samorządowe otrzymują i przechowują składane na rzecz Skarbu Państwa dary w postaci złotych monet, walut zagranicznych, kosztowności i t. d.

Prócz tego zdarzają się wypadki przechowywania przez władze bezpieczeństwa przedmiotów wartościowych przepadłych na rzecz Skarbu Państwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ze względu na konieczność ujęcia wszystkich tych przedmiotów w szczegółową ewidencję i odpowiednie ich wykorzystanie dla Skarbu Państwa, Ministerstwo Administracji Publicznej prosi Ob. Wojewodę (Pełnomocnika Rządu, Prezydenta Miasta) o wydanie swym podległym urzędom zarządzenia, by wszelkie tego rodzaju przedmioty składane jako dary na rzecz Skarbu Państwa lub przepadłe, były natychmiast odprowadzane do najbliższego oddziału Narodowego Banku Polskiego w paczkach komisyjnie opieczętowanych, przy czym odpis protokółu komisyjnego ze szczegółowym opisem zawartości depozytu winien być nadesłany do Ministerstwa Skarbu Departament Budżetowy-Inspekcja.

Równocześnie Ministerstwo poleca zarządzić, aby ofiarodawcom wydawane były pokwitowania z odbioru darów z parafowanych przez odnośne władze kwitariuszy i zaopatrzone pieczęcią urzędu i podpisem upoważnionego do odbioru urzędnika.

Podsekretarz Stanu
(—) Dr Żaruk-Michalski

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Wydział Ogólny —

Nr. Og. 101/198/45 Katowice, dn. 4 grudnia 1945 r.

Ob. Naczelnikom Wydziałów Urzędu Woj., Starostom Powiatowym i Grodzkim, Prezydentom miast wydz.

do wiadomości i zastosowania się

Za Wojewodę:
(—) Dr *Wierzbiański*, Naczelnik Wydz. Ogólnego

498.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
— Wydział Zdrowia —

Nr. Z.-3a/61. Katowice, dnia 5 grudnia 1945 r.

w sprawie bezpłatnego leczenia zdemobilizowanych żołnierzy oraz członków ich rodzin.

Starostwa Powiatowe i Grodzkie
(Lekarze Powiatowi i Grodzcy)
Zarząd Miast Wydzielonych (Lekarze Miejscy)
Zakłady Lecznicze na terenie Województwa Śląsko-Dąbrowskiego

W związku z zarządzeniem Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 23. X. 1945 r. w sprawie opieki nad zdemobilizowanymi żołnierzami W. P. — Urząd Wojewódzki poleca wszystkim lekarzom i zakładom leczniczym na terenie Województwa Śląsko-Dąbrowskiego roztoczenie opieki lekarskiej nad wyżej wymienionymi żołnierzami na następujących podstawach:

1. W myśl polecenia Izby Lekarskiej Województwa Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 27. X. br. każdy lekarz winien udzielać, począwszy od dnia 29. X. br., bezpłatnie porad lekarskich wszystkim zdemobilizowanym żołnierzom W. P. oraz członkom ich rodzin na podstawie przekazu Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza (Oddziały powiatowe i miejskie).

2. Zakłady lecznicze samorządowe, fundacyjne i państwowe winny leczyć bezpłatnie zdemobilizowanych żołnierzy W. P. i członków ich rodzin w myśl z dnia 18. VII. br. (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 202), kłady lecznicze Ubezpieczalni Społecznej w myśl wy cytowanego dekretu oraz okólnika Ubezpieczalni Społecznej w Katowicach z dnia 19. X. -945 r.

Za Wojewodę:
(—) Dr *Feliks Presser*, p. o. Naczelnika Wydziału

499.

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Samorządowy

Nr. Sm. III. 9/0/1 Katowice, dn. 27 listopada 1945 r.

INSTRUKCJA
w sprawie pobierania podatku od spożycia.

Przy wydawaniu przepisów wykonawczych zgodnie z § 11 wzorowego statutu o poborze podatku od spożycia w zakładach gastronomicznych należy się trzymać następujących zasad:

1) Kwit winien być bezimienny, zawierać datę zainkasowania, kwotę pobraną w liczbach oraz słownie, podpis inkasenta i wykazywać rodzaj i wysokość pobranego podatku. Kwity należy wystawić przez kalkę, przy czym pierwszy egzemplarz wydaje się stronie a przebitka pozostaje w zakładzie gastronomicznym dla celów kontrolnych i sporządzenia okresowych obrachunków. Przebitki winny być tak skonstruowane, że znajdzie się miejsce na łańcuchowe przeniesienie kwot, zsumowanych na poszczególnych stronicach, co ułatwi kontrolę i obrachunek okresowy. Każdy kwit winien być numerowany, także na przebitce, i zaopatrzony pieczęcią danego związku komunalnego.

2) Kwitariusze winny być numerowane i na pierwszej stronie co do rodzaju podatku i ilości zawierających kwitów o p i s a n e. Kwitariusze winny być pod ścisłą kontrolą. Kontrolę kwitariuszy powinny prowadzić osoby odpowiedzialne za rachunkowość związku komunalnego. Dla celów kontroli należy sprawdzić specjalną ewidencję przychodu i rozchodu kwitariuszy i numerację kwitów. Każde wydanie kwitariusza winno być w kontrolce (ewidencji) pokwitowane.
   Poborcy przy inkasowaniu należności z poboru podatku od spożycia posiłkują się kwitariuszami wydawanymi za pokwitowaniem.

3) Przy okresowych rozliczeniach należy się posługiwać wykazem pisanym przez kalkę. Pierwszy egzemplarz służy jako alegat kasowy dla danego związku samorządowego, a drugi pozostaje u poborcy dla celów kontrolnych.
   Wykaz obrachunkowy winien zawierać:
   1) okres rozliczenia,
   2) numer kwitariuszy,
   3) Nr kwitów,
   4) kwoty,
   5) datę i pieczęć, podpis poborcy.

4) Wpływy podatku od spożycia należy prowadzić na rachunku sum przechodnich, następnie co miesiąc przeprowadzić notę memoriałową 50% wpływów na sumy budżetowe ze specjalnym przeznaczeniem zgodnie z okólnikiem nr 273/45 pod pktem a) z dnia 20-go listopada 1945 r., oraz pozostałej połowy 25% odprowadzać regularnie najpóźniej 5-go dnia każdego miesiąca na konto Nr 232 Związku Nauczycielstwa Polskiego Związku Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego w Katowicach w Banku Społem, Warszawska 2 — na Fundusz Oświaty.
   Natomiast pozostałymi 75% od połowy wpływów (czyli 37,5% całości wpływów) należy dysponować według dyrektyw Kuratorium Okręgu Szkolnego ze współudziałem z Z. O. N. P. i w zależności o d r o d z a j u w y d a t k ó w przeprowadzić na rachunek sum budżetowych względnie wypłacić wprost z rachunku sum przechodnich.

5) Należy prowadzić oddzielną kontrolę wpływów podatku od spożycia w/g poniższego wzoru:

Nr konta poborcy	Poborca i adres (nazwa zakładu gastronomicznego)	Odstawiono kwoty podatku od spożycia z...											
		I		II		III		I		II			
		m. grudnia 1945						m. stycznia 1946					
		zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr

Powyższa kontrola ma na celu:
1) terminowe przypilnowanie wypłacenia należności przez poborców,
2) pogląd porównawczy wyników ściągania przez poszczególne zakłady gastronomiczne, co pozwoli wyciągnąć wnioski w kierunku intensywności ściągania, opieszałości i t. d. oraz
3) ułatwienie kontroli władz nadzorczych i organów gminnych.

6) Pracownicy Zarządu Miejskiego — gminnego, a także członkowie Komisji Rewizyjnej, wykonujący kontrolę podatku w zakładach gastronomicznych winni być zaopatrzeni w odpowiednie upoważnienia zaopatrzone fotografią i określone rozmiarem uprawnień kontrolnych.

7) Poza kontrolą formalną: czy strony i przeniesienia są prawidłowo sumowane, wykazy obrachunkowe odpowiadają sumom w kwitariuszach, dowody odprowadzenia gotówki zgadzają się ze sumami wykazów obrachunkowych i t. d., należy specjalny nacisk położyć na badanie, czy wszyscy płatnicy są pociągani do uiszczenia podatku.

Jest to najtrudniejsza i najdelikatniejsza kontrola. Pewne wyjaśnienia i naprowadzenia mogą dać wykazy potrąconego podatku od wynagrodzeń, zeznanie o obrocie i t. d. Osoby kontrolujące winny dołożyć wszelkich starań, by kontrola dała pożądane wyniki.

Niespodziewane rewizje przez fachowców kontrolerów, często zmienionych, przeprowadzone przez osoby, w danych zakładach gastronomicznych, mniej znane, winny wpłynąć wydatnie na zwiększenie wpływów z tego nowego źródła dochodu.

8) Zarządy gminne i miejskie dopilnują, by poborcy regularnie zainkasowane kwoty odstawiali, oraz conajmniej 3 razy w miesiącu zostały fachowe kontrole zakładów gastronomicznych jako poborców przeprowadzone. Inspektorowie samorządu gminnego dołożą wszelkich starań, by instrukcja niniejsza weszła w życie i była w całej rozciągłości wykonywaną.

9) Pobór podatku od spożycia należy rozpocząć po uchwaleniu statutu przez Radę Narodową nie oczekując zatwierdzenia władz nadzorczych.

10) Do dnia 10 stycznia 1946 r. należy złożyć szczegółowe sprawozdanie z akcji nowego podatku, przyczym proszę podać czy podatek się spopularyzował względnie czy i jakie przeszkody istnieją do pełnego wykorzystania tego źródła dochodu.

Za Wojewodę:
(—) *Dr Karczewski*, Naczelnik Wydziału

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

PRZETARGI PUBLICZNE

Powiatowy Zarząd Drogowy w Tarnowskich Górach ogłasza

przetarg

na wykonanie robót mostowych na drodze państwowej Bytom—Szombierki *w Bobrku* i na drodze wojewódzkiej Ostrożnica—Siewierz *w Bizji*.

Podkładki ofertowe można nabyć za zwrotem kosztów w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Tarnowskich Górach, gmach Starostwa, pokój Nr 44. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na budowę mostu w Bobrku", względnie „Oferta na budowę mostu w Bizji", należy składać pod powyższym adresem.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi dnia 14 stycznia 1946 r. o godz. 11-ej. 19/P.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski rozpisuje

przetarg pisemny nieograniczony

na budowę mostów półstałych nad kanałem odrzańskim w Raciborzu:
1) w ciągu drogi państwowej Racibórz—Rybnik.
2) w ciągu drogi państwowej Racibórz—Gliwice.

Oferty należy składać osobno na każdy z wyżej wymienionych mostów, w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na budowę mostu półstałego w ciągu drogi państwowej ....", w terminie *do dnia 14 stycznia 1946 r. do godz. 12-tej*, w kancelarii Wydziału Komunikacyjnego, gmach Urzędu Wojewódzkiego, pokój 518, w Katowicach.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12.15. Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, niezależnie od wysokości oferowanej sumy oraz prawo unieważnienia przetargu w całości lub częściowo bez podania powodów. Do oferty należy dołączyć dowód na wpłacone wadium w wysokości 2% oferowanej sumy. Formularze ofertowe można nabywać w kancelarii Wydziału Komunikacyjnego, gmach Urzędu Wojewódzkiego, pokój 518, w Katowicach, w cenie zł 50,— za komplet. Tam też można zaznajomić się z „ogólnymi warunkami dostaw i robót" oraz uzyskać wszelkie potrzebne informacje w związku z ogłoszonym przetargiem.

Katowice, dnia 29 grudnia 1945 r.

Za Wojewodę:
(—) Dr inż. Kaufman, Nacz. Wydz. Kom.

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się skradzione świadectwa szkolne i zawodowe oraz zaświadczenie rejestracji wystawione przez Rejonową Komendę Uzupełnień Rzeszów na nazwisko *Jurkiewicz Józef*, zamieszkały Kraków, ul. Brzozowa Nr 9. 182

Unieważnia się skradzione zaświadczenie rejestracyjne na samochód ciężarowy marki „Chevrolet" Nr. Pr. 68681, wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na f. „Społem" Katowice, ul. Sokolska 8. 222

Unieważnia się zgubiony dowód rejestracyjny samochodu osobowego marki „Skoda" Nr A 68267, wystawiony przez Państwowy Urząd Samochodowy Warszawa na firmę Katowickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, Wełnowiec. 216

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Urz. Wojew. Śl.-Dąbr., ul. Jagiellońska 25, I. pok. 244. tel. wewn. 444 i 452. *ZA REDAKCJĘ: Dr. Piotr Bałowski.*

PRENUMERATA: Roczna 240,— zł, półroczna 120,— zł, kwartalna 60,— zł. Prenumerata powinna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału. Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Śląsko-Dąbrowskiego Dziennika Wojewódzkiego należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru. Cena numeru pojedynczego jest zależna od objętości numeru.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 mm szpalty redakcyjnej szerok. 82 mm 4,— zł, druk borgis lub petyt. Tabelaryczne i cyfrowe za 1 mm szpalty 50% więcej. O zagubionych dokumentach za wyraz 2 zł, najmniejsze ogłoszenie w tym dziale 20 zł. Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu. Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada. Rękopisów nie zwraca się.

Wszelkie należności z tytułu prenumeraty i opłat za ogłoszenia uiszczać należy wyłącznie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności Oddział w Katowicach na konto czekowe Nr III-4121. Do inkasa należności nikt nie jest upoważniony. Cena 16,— zł.

Tłoczono w Drukarni Państwowej Nr 1. (dawn. Drukarnia Urzędu Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego), Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54

R 3505